DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 14 | Balandžio - April 7, 1989 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-goj kovo 26 vykusius rinkimus į Liaudies kongresą pralaimėjo daugelis komunistų partijos ir vyriausybės pareigūnų, net ir tose vietose, kur jie buvo tik vieninteliai kandidatai (rinkėjai turėjo teisę kandidato pavardę išbraukti). Lietuvoje rinkimus pralaimėjo Aukšč. tarybos pirmininkas Vytautas Astrauskas, min. pirmininkas Vytautas Sakalauskas, du vicepirmininkai, planavimo komisijos pirmininkas, teisingumo ministeris, 5 partijos pareigūnai. Iš 40 Sąjūdžio kandidatų 32 laimėjo, o 8 turės būti perbalsuoti balandžio 9.

Sovietų spauda ir televizija rinkimų rezultatus pirmom dienom praleido beveik be komentarų, nes partija nesitikėjo tokio masto pralaimėjimo.

Per Jugoslavijos albanų daugumos gyvenamoj Kosovo provincijoj vykusias gyventojų riaušes dėl provincijos autonomijos teisių apribojimo žuvo 21 žmogus.

Irano ajatolos Khomeini įpėdiniu numatytas ajatola Hussein Ali Montazeri buvo priverstas atsistatydinti už tai, kad kritikavo vedamą vidaus politiką.

Valst. sekretorius James A. Baker, atsižvelgdamas į Rytų Europoj vykstančius laisvėjimo poslinkius numato peržiūrėti JAV politiką Sov. S-gos atžvilgiu. Siekiama už tolimesnių laisvėjimo polinkių skatinimą užtikrinti Sov. S-gą, kad nei JAV nei Nato valstybės dėl to nesudarys Sov. S-gos saugumui pavojaus.

Indijoj gyvenąs Tibeto religinis vadas Dalai Lama paragino Kiniją ir savo šalininkus Tibete daryti visa, kad Tibeto kultūra liktų nesunaikinta.

Sov. S-ga siunčia į Vakarų Vokietiją ir kitas Vakarų valstybes savo jaunus pasižymėjusius administraciniais gabumais asmenis susipažinti su Vakaruose naudojamais įmonių ir įstaigų administraciniais metodais.

Prezidentas George Bush numato balandžio mėn. pakviesti į JAV Egipto prezidentą Hosni Mubarak, Jordano karalių Hussein ir Izraelio min. pirmininką Yitzhak Shamir ir su jais tartis dėl būdų Artimųjų Rytų taikai pasiekti.

Naujai išrinktas Salvadoro prezidentas Alfredo Cristiani paragino partizanų vadus pradėti pasitarimus su vyriausybe ir paskelbti paliaubas.

Prezidentas George Bush susitarė su kongresu dėl Nikaragvos partizanam humanitarinės paramos teikimo. Tam reikalui numatoma kas mėnesį skirti po 4.5 mil. dol. iki 1990 m. vasario mėn. Manoma, kad tokia parama paskatins Nikaragvos vyriausybę vykdyti pažadėtas demokratines reformas.

Sov. S-ga susirūpino, kad Arabų valstybės arba jau yra apsirūpinusios ar numato netrukus apsirūpinti balistinėm raketom, kurių tolinaša siektų iki 1500 mylių ir tokiu būdu galėtų pasiekti Sov. S-gos teritoriją.

Sov. S-ga yra susirūpinusi Afganistane dingusių karių likimu. Iš 311 nežinia kur dingusių sovietų karių, tikima, kad apie 200 jų yra laikomi belaisviais Afganistane ar Pakistane.

ĮNIRŠĘ PERSEKIOJA UKRAINOS UNITUS

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 75

Sovietinėse respublikose

Ukraina. Vakarinėse Ukrainos srityse suaktyvėjo katalikų (unitų) Bažnyčios veikla. Palyginus su praėjusiais metais, tikintieji — suaugę ir vaikai — vis dažniau lanko maldos namus. Kartu žymiai sustiprėjo ir tikinčiųjų persekiojimas iš bedieviškos valdžios pusės, tai liudija kunigų terorizavimas bei masiniai veikiančių ir neveikiančių bažnyčių padeginėjimai. Štai keletas faktų:

1987 m. gegužės mėnesį už mišių aukojimą baudomis buvo nubausti kunigai: Senkiv, Ivan, Juozo, tėvas Vasilyk, Senkiv Taras. Iš jų buvo atimta — konfiskuota Biblijos ir visi mišių liturginiai drabužiai, aukai reikalingi bažnytiniai indai (taurė, patena ir t.t.).

Birželio mėnesį jauną kunigą I. Senkiv keturis kartus nubaudė baudomis iki 100 rub., KGB perspėjo, kad tai paskutinės baudos, ateity bus areštas. Po dviejų dienų įvyko krata. Iš kun. I. Senkiv atėmė naujai įsigytą Bibliją, bažnytinius - liturginius drabužius, taurę, kryžių, o patį kunigą vėl tardė.

Ternopilio srities miestuose Bučače ir Borčževe, kur renkasi unitai melstis, juos pastoviai išvaiko operatyvinė grupė dežuruojančių draugovininkų; draugovininkai netinkamai elgiasi bažnyčiose, jas negailestingai nuniokodami.

1987 balandžio 13 naktį buvo padegta ir sudegė bažnyčia Jasenj kaime, Rkožniatovskio rajone, Ivano-Franko srityje. Tikinčiųjų ryžtas atstatyti bažnyčią buvo tiesiog neįtikėtinas. Nepaisydami įvairiausių trukdymų iš ateistų ir bedieviškos valdžios pusės, jie savo jėgomis, savo medžiagomis ir priemonėmis iki Velykų — per savaitę! — toje pačioje vietoje pasistatė kitus maldos namus.

1987 m. pavasarį buvo sudeginta veikianti bažnyčia (cerkvė) Pniv kaime, Nadvorno rajone, Ivan-Franko srityje. Tikintieji be valdžios leidimo palyginti per trumpą laiką maldos namus atsistatė.

1987 m. kovo mėnesio naktį buvo padegta ir sudegė neveikianti (uždaryta) katalikų-unitų bažnyčia Gošev kaime, Dolinsko rajone, Ivano-Franko srityje.

Ant minėto Gašev kaimo kalno baigia griūti didelę architektūrinę vertę turįs pagarsėjęs katalikų vienuolynas. Vienuolynas paverstas vaikų namais, vaikai apgyvendinti vienuolių celėse, o pati bažnyčia paversta vaikų namų sandėliu. Ukrainos tikintieji gausiai lanko šią vietovę, nors milicija visokiais būdais vaiko maldininkus.

1986 m. rudenį, dalyvaujant milicijai, rajono ir kaimo partiniams bei tarybiniams aktyvistams, buldozeriais buvo nugriauta neveikianti (valdžios uždaryta) katalikų bažnyčia Vyškov kaime, Dolunsko rajone, Ivano-Franko srityje. Vyškov kaimas yra aukštai Karpatuose ir ribojasi su Užkarpatės sritimi. Čekoslovakų darbininkai, tiesiantys vamzdžius dujotiekiui, atsisakė duoti techniką bažnyčiai griauti. Jie pasmerkė ukrainiečius, kurie naikina savo architektūrinius paminklus.

1985 m. buvo sudeginta bažnyčia Kosmač kaime, Kasovskio rajone Ivano-Franko srityje. Pagal legendą, prie šios bažnyčios statybos daug prisidėjo kovotojas už Ukrainos laisvę Aleksiej Dovbus, žuvęs 1745 metais.

1985 m. griaunant neveikiančią cerkvę Trušivkos kaime, Kalusko rajone, Ivano Franko srityje, prieš minią žmonių, kuri stengėsi sutrukdyti, neleisti griauti šventovę, į kaimą iškviesti kareiviai miniai išsklaidyti panaudojo piroksilino, trotilo dūminius sprogmenis. Paprastai pagelbėti griovėjams iškviečiamas sustiprintas padalinys milicijos su šunimis, milicijos mokyklos kursantai ir vietinio garnizono kuopa.

1980 metais Ukrainoje valdiški bedieviai nugriovė paskutinius kryžius pakelėse, kaimų pakraščiuose, tikinčiųjų sodybose. Nuvertė ir sulaužė statulas, turinčias ryšio ar primenančias įstorinius įvykius, kaip pvz. baudžiavos panaikinimą 1848 m.

Paskutiniu metu daugelyje kaimų tikintieji saugodami savo šventoves nuo padegėjų, pasikeisdami budi jose.

Krikščionybės 600 metų jubiliejaus minėjimas Pelesoje

1987 liepos 26 Pelesoje (Baltarusija, Varenavo rajonas) įvyko Krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 m. minėjimas.

Pelesos bažnyčia uždaryta ir paversta sandėliu. Neturėdami bažnyčios, polesiškiai renkasi greta jos esančiose kapinėse ir čia meldžiasi. 1985 m., kad turėtų pastogę bendrai maldai, tikintieji minėtose kapinėse iš lentų susikalė koplyčią. Vietinės valdžios įsakymu koplyčia turėjo būti nugriauta.

Ruošdamiesi paminėti Krikščionybės Lietuvoje 600 pmetų Jubiliejų, tikintieji kapinėse pastatė atvirą palapinę-pastogę, kur paruošė altorių su Kristaus, nešančiu kryžių paveikslu. Greta kryžiaus buvo pakabintas palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio atvaizdas.

Minėjimas įvyko liepos 26 d. 12 val. Į švientės iškilmes iš lietuvos atvyko 4 kunigai ir nemažai tikinčiųjų. Mišias koncelebravo 3 kunigai.

Pamaldos buvo laikomos ir pamokslas sakomas lietuvių kalba. Evangelija ir antras pamokslas

(nukelta į 2 psl.)

Balandžio 1 į New Yorko Kennedy aerodromą atskrido "Ratilio" ansamblio pirmoji grupė. Vos pasisveikinę su tais, kurie juos pasitiko, ansamblio nariai uždainavo. Tai buvo jų lyg pirmas koncertas Amerikoje. Nuotr. Rimo Kezio.

VILNIAUS STUDENTŲ PAREIŠKIMAS DĖL LIETUVOS LAISVĖS SIEKIŲ

Vilniaus Dailės Instituto studentų susirinkimas, įvykęs 1989 vasario 27, priėmė šią deklaraciją.

Mes, Dailės Instituto studentai, negalime likti abejingi savo tėvynės likimui ar sutikti, kad Lietuvos nepriklausoma valstybė turėtų ribotą dominiją TSSR sudėtyje. 1940 m. birželio 15 nepriklausoma Lietuvos valstybė buvo okupuota TSSR, pažeidžiant 1920 liepos 12 TSSR ir Lietuvos sutarimą. 1940 vėlyvą vasarą buvo suvaidintas "savanoriškas" Lietuvos įjungimo į TSSR paktas. Sudaryta marionetinė vyriausybė, kurios pagalba TSSR pavertė Lietuvą savo kolonija. Okupacinis režimas brutaliai suardė natūralią lietuvio sielą, atitinkančią kultūriniams, religiniams, ekonominiams ir politiniams pasireiškimams ir gyvenimui. Stalinistai, siekdami palaužti tautos dvasią, iššudė tūkstančius patriotų. Dabartinė tragiška Lietuvos padėtis yra aneksinio režimo padarinys. Atsakomybę neša sovietinis režimas ir tautiniai kolaborantai. Lietuviai niekada su aneksija nesutiko. Tai patvirtina 1941 m. birželio mėnesio sukilimas prieš Raudonąją Armiją ir vėliau vykęs pasipriešinimas prieš okupantą. Išsivadavimo bandymai vyksta ir šiandien įvairiomis formomis. Mes reikalaujame—

1. Atšaukimo ir panaikinimo 1939 m. ribbentropo-Molotovo pakto.

2. TSSR vyriausybę išvesti savo kariuomenę iš Lietuvos.

3. Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo. Jos užsienio politiką turi nuspręsti demokratiniai išrinktas Lietuvos seimas.

Mes kreipiamės į visas Lietuvos mokyklas ir institucijas prisidėti prie šio pareiškimo.

R. Olšauskas — pirmininkas
V. Narbutas — sekretorius

Susirinkime dalyvavo 200 studentų. Už deklaraciją pasisakė 188, susilaikė — 11, prieš balsavo — 1. **(Elta)**

Irakas sutiko kompensuoti JAV karo laive Stark žuvusių jūreivių šeimas. Tam reikalui Irakas yra paskyręs 27.3 mil., dol. Laivas buvo per klaidą apšaudytas raketa 1987 m. gegužės 17 Persijos įlankoj.

Gvatemaloj sukilę kaliniai išplėšė ginklų sandėlį ir paėmė įkaitais eilę kalėjimo sargų ir kelis šimtus kalinių lankytojų.

ĮSAKAS APIE LIETUVOS VALSTYBINĘ KALBĄ

Sausio 25 d. paskelbtas LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsakas "Dėl Lietuvos TSR Valstybinės Kalbos Vartojimo" susilaukė plačių komentarų užsienio spaudoje. Apie jį telefoniniuose pokalbiuose su užsieniu palankiai atsiliepė LP Sąjūdžio Seimo Tarybos nariai, pažymėje, kad ten nepaliekama jokių išlygų dvikalbystei. Be to, nustatytas konkretus laikas, kad visoje Lietuvos teritorijoje per dvejus metus (plius vieneri metai ypatingais atvejais) turi būti pereita prie raštvedybos lietuvių kalba.

Rusai ir kiti Lietuvoje gyvenantys kitataučiai į lietuvių kalbos paskelbimą valstybine reagavo nervingai. Keliose Vilniaus įmonėse įvyko susirinkimai, smerkiantys šį įsaką, ir jų rezoliucijos buvo pasiųstos į Maskvą. Sausio mėnesį Sniečkuje buvo surengtas mitingas, kuriame pasipiktinę kalbėtojai pasmerkė įsaką ir reikalavo, kad būtų išlaikyta "nuo seno Lietuvos žemėje istoriškai susiklosčiusi lenkų-rusų-lietuvių trikalbystė". (*Tiesa*, 1989.II.4)

Įsako priėmimo išvakarėse apie kaikuriuos jo požiūrius kritiškai atsiliepė sausio mėn. atkurtoji Lietuvių kalbos draugija. Sausio 22 d. *Tiesoje* išspausdintame draugijos atkuriamojo suvažiavimo kreipimosi į LTSR AT prezidiumą sakoma, kad "šiame dokumente, be svarbių teiginių, ginančių lietuvių kalbą, yra nemaža prieštaringų, abejotinų momentų". Draugijai "ypač kliūva trečiojo ir šeštojo punkto formuluotės, įteisinančios dvikalbystę, suteikiančios rusų kalbai beveik valstybinės kalbos statusą, sudarančios sąlygas imigrantams ir toliau nesimokyti lietuvių kalbos. O aiški tendencija teikti rusų kalbai išskirtinių privilegijų prieš kitas Respublikoje gyvenančių tautų kalbas, nurodymai rusiškai bendrauti su kitataučiais tiesiog žeidžia ne tik lietuvių, bet ir daugelio kitų Lietuvos gyventojų pilietinį orumą".

Lietuvių Kalbos draugija pabrėžia, kad "kalbėti lietuviškai savo Tėvynėje — ne kieno nors dovanota malonė, o šventa tautos, suverenios Respublikos teisė." **(Elta)**

GORBAČIOVAS PASMERKIA "EKSTREMISTUS", REIKALAUJANČIUS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

Savotiškų sveikinimų savo Nepriklausomybės šventės proga lietuviai susilaukė iš Gorbačiovo. Vasario 14 d. TSKP CK suruošė "susitikimą su šalies darbininkų klasės atstovais", kuriame apie Lietuvą prabilo Klaipėdos įmonės "Baltija" brigadininkas K. Ašmonas. Šis partijos biurokratų į Maskvą pasiųstas "darbo liaudies sūnus" pareiškė, jog Lietuvos "darbininkų klasė, liaudis — už persitvarkymą, prieš tuos ekstremistinius elementus, kurie reikalauja vos ne Lietuvos išstojimo iš Tarybų Sąjungos sudėties". (*Tiesa*, 1989.II.17).

Gorbačiovas į tai atsakė: "Tie, kurie reikalauja Lietuvos išstojimo iš TSRS sudėties, — tai arba tokie žmonės, kurie vadovaujasi asmeninėmis ambicijomis, karjeristiniais sumetimais, arba tiesiog ekstremistai. Jie apskritai nepritaria socializmui. Ir nėra ko tikėtis, kad jie gins visų mūsų vertybes, darbininkų ir valstiečių interesus. Reikia elgtis ramiai, bet kartu reikia ir duoti jiems ryžtingą atkirtį.... tie, kurie kelia šūkius prieš mūsų vienybę, elgiasi egoistiškai, savanaudiškai, jie negalvoja apie liaudies likimą. Tai — pragaištingi šūkiai, tai — aklavietė... Argi galima leisti, kad kažkas būtų sprendžiama tik vienos tautos interesais, darant žalą kitoms TSRS tautoms...."

Pereitais metais keletą sykių pabrėžęs tautų teisę gyventi nepriklausomai, Gorbačiovas vasario 16 d. išvakarėse vadina nepriklausomybės siekančius lietuvius "ekstremistais". Savo atsakyme Ašmonui jis pamiršo ir pacituoti savo dažnus pareiškimus užsienio publikai, kad Sovietų Sąjunga tvirtai remia laisvą tautų apsisprendimą. **(Elta)**

Anglikonų Bažnyčios galva, Canterbury arkivyskupas Robert Runcie numato rugsėjo pabaigoj susitikti su popiežium Jonu Pauliu II, kartu melstis ir tartis dėl abiejų Bažnyčių suartėjimo.

Egipto vadovaujamos Arabų valstybės vis labiau spaudžia JAV labiau įsijungti į Art. Rytų taikos derybas ir paraginti Izraelį pradėti pasitarimus tuo reikalu su PLO.

Indijos vyriausybė paskelbė platų pranešimą apie buv. ministerės pirmininkės Indira Gandhi nužudymą. Pranešime pripažįstama, kad buvę padaryta klaidų rūpinantis jos apsauga, bet konkrečiai niekas dėl to nėra apkaltintas, išskyrus pačius žudikus.

Liet. Fondo narių suvažiavime kovo 18 Jaunimo Centre Chicagoje svečiai iš Lietuvos, Irena ir Balys Gajauskai, susitiko su LF valdybos pirmininke Marija Remiene ir gen. konsulu Vaclovu Kleiza. Nuotr. J. Tamulaičio

ŠEŠTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Mokslo ir kūrybos simpoziumai vyksta kas 3 ar 4 metai Chicagoje. Šiemet lapkričio 22-26 įvyks jau šeštasis mokslo ir kūrybos simpoziumas. Programa vyks Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, Illinois.

Mokslinės programos komitetas kviečia visus lietuvius mokslininkus, dailininkus ir savo sričių specialistus paruošti simpoziumui paskaitą iš savo srities. Mokslinė programa apima penkias bendras šakas. Štai kokios sesijos pramatomos iš šių sričių:

Griežtieji mokslai, technologija ir architektūra

Griežtieji ir inžinerijos mokslai, architektūra ir architektūrinė istorija, aviacija, biofizika / biologija — mikrobiologija, chemija, ekologija / gamtosauga, elektros inžinerija, elektronika, energetika, erdvių mokslai ir astronomija, farmakologinė technologija, fizika, instrumentacija ir matavimai, jūros ir žemės mokslai, kompiuteriai ir komunikacija, matematika, mikrotechnika, medžiagos ir jų technologija, statybinė inžinerija, transportas ir susisiekimas, vibrotechnika.

Humanitariniai ir socialiniai mokslai

Archeologija, antropologija, archyvai / bibliotekos, ekonomija, pedagogika, fizinis lavinimas, komunikacija, retorika, semiotika, moterų studijos, filosofija, gamtos mokslai (botanika, geografija, geologija), istorija, kraštotyra, kalbotyra, literatūra, politiniai mokslai, sociologija, psichologija, teologija, žurnalistika.

Medicina ir odontologija

Imuniteto deficijos ligos, radiologija, stomatologija, gastroenterologija, opthalmologija, vidaus ligos, naujos intervencinės terapijos, patalogija.

Teisė ir komerciniai mokslai

Bankai ir kredito unijos, draudimai, finansai, investavimai, nuosavybės, palikimai ir testamentai, teisė (politinė, tarptautinė, komercinė, kriminalinė).

Menas ir muzika

Dailė, tautodailė, menotyra, fotografija, kinematografija, drama, teatras, muzika (istorija, teorija, atlikimas), opera-baletas.

Paskaitų tematika turi būti surišta su prelegentų mokslineprofesine veikla arba kaip mokslininko-kūrėjo kūrybiniais - tyriminiais darbais, nors jie būtų ir negimininginį profesijai., Straipsniai negali turėti jokio komercinio nei publicistinio elemento. Straipsnio turinys turi būti akademinio lygio rašytas supratama kalba, ir reflektuojas inašą ne tiktai lietuvių visuomenės plotmėje, bet ir tarptautinėje arenoje.

Paskaitų paruošimai ir pristatymai bus pravedami pagrindinai lietuvių kalboje, nors išimtinais atvejais jos gali būti pristatytos ir prelegento gimtąja kalba. Kiekvienu atveju yra reikalaujama, kad paskaitų santraukos bei autorių biografiniai bruožai būtų pateikta lietuvių ir anglų kalbomis.

Taip pat pageidaujama, kad paskaita būtų įteikta organizaciniam komitetui rašytinėje formoje lietuvių kalba tuoj po simpoziumo su tikslu ją patalpinti išleidžiamoje simpoziumo darbų knygoje. Mokslinės Programos Komitetas pasilieka sau teisę priimti arba atmesti pasiūlas pagal savo nuožiūrą jeigu jos neatitinka simpoziumo nustatytų gairių bei tikslų.

Paskaitų ilgis ribojamas 15 - 25 min. laikotarpiu su 5-10 min. klausimų ir atsakymų periodais. Vaizdinės priemonės bus prieinamos iš anksto užsisakiusiems prelegentams. Taip pat yra galimybė individualių darbų išstatymui (paroda) pagal susitarimą su sekcijų vadovais.

Siūlant paskaitas pasirinktoje srityje prašoma susirišti su mokslinės programos pirmininkais kuo greičiau bet ne vėliau kaip 1989 gegužės 30 d. Siūlant paskaitą prašoma pateikti temos pavadinimą, autoriaus (ės) vardus ir pavardes, akademinius laipsnius bei profesinį titulą, firmos - organizacijos - mokslinės įstaigos afiliaciją, adresą, telefono, bei pagal prieinamumą, telefax numerius.

Mokslinių šakų ir mokslinės programos dalių pirmininkai yra:

Griežtieji mokslai, technologija ir architektūra: Dr. Stasys Bačkaitis, P.E., PO Box 558, Great Falls,VA. 22066. Tel. (703) 759-2905 (rezidencija), (202) 366 - 4912 (įstaiga), Tlfx. (202) 366-2536 (anglų kalba).

Humanitariniai ir socialiniai mokslai: Prof. Dalia Katiliūtė-Boydstun, 7014 S. Cambell, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434 - 0298 (rezidencija).

Medicina ir odontologija: Dr. Arvydas Vanagūnas, 237 S. Grove Dr., Oak Park, IL 60307. Tel. (312) 386 - 3454 (rezidencija), (312) 908 - 6999 (įstaiga).

Teisė ir komerciniai mokslai: Povilas Kilius, 12507 S. McVickers Ave., Palos Heights, IL 60463. Tel. (312) 385 - 8924 (rezidencija), (312) 470 - 4350 (įstaiga).

Menas ir muzika: Loreta Venclauskienė, 7035 S. Fairfield, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 476 - 5920 (rezidencija).

Bendrais mokslinės programos klausimais kreiptis į Prof. Rimą Vaičaitį (mokslinės programos pirmininkas): 14. Mallard Dr., West Nyack, N.Y. 10994. Tel. (212) 854 - 2396 (įstaiga), (914) 634 - 8923 (rezidencija).

Visais kitais simpoziumo reikalais kreiptis į Leoną Maskaliūną (organizacinio komiteto pirmininkas): 6 Brook Lane, Palos Park, IL 60464. Tel. (312) 361 - 5128.

Savaitės įvykiai

Turkijos gyventojam savivaldybių rinkimuose pasisakius prieš vyriausybės kandidatus, min. pirmininkas Turgut Ozal atmetė gyventojų reikalavimą, tuojau paskelbti parlamento rinkimus ar pasitraukti iš pareigų.

Honduras atsisakė nuo Centrinės Amerikos valstybių priimto plano uždaryti jos teritorijoj esančias ir prieš Nikaragvos vyriausybę kovojančių partizanų bazes.

Ukrainos vyriausybės komisija priėjo išvados, kad netoli Kijevo Bykovnia miške atrastų masinių kapų aukos yra Stalino, o ne Hitlerio darbas.

— **Juozas Sodaitis**, Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parke vaogonininkas, šiuometu darbuojasi Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyve kaipo archyvaras tvarkydamas medžiagą LMA direktorius Kazys Skaisgirys, vicedirektorė Loreta Venclauskienė. Telefonas (213) 434 - 4545.

Detroite Lietuvos nepriklausomybės minėjime susitikę iš k. Andrius Anužis, Michigano respublikonų konvencijoje išrinktas IV-tuoju vicepirmininku tautybių reikalams, ir dr. Edvardas Jakubauskas, Central Michigan universiteto prezidentas-rektorius, kuris kalba lietuviškai, kaip mokslininkas lankėsi Lietuvoje. Nuotr. J. Urbono

NAUJA LIETUVOS BAŽNYČIOS ISTORIJA ANGLŲ KALBOJE

Dr. Saulius Sužiedėlis parašė Lietuvos Kat. Bažnyčios istoriją angliškai — *The Sword and the Cross*. Išleido populiarus katalikiškas savaitraštis — *Our Sunday Visitor*.

Dr. Saulius Sužiedėlis knygą parašė Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga, išleisti ją pasiūlė kun. dr. Petras Stravinskas, vienas iš *Our Sunday Visitor* redaktorių.

Knygą galima užsisakyti tiesiai iš leidėjų: *Our Sunday Visitor*, 200 Noll Plaza, IN 46750. Kaina 11:95 dol. su persiuntimu.

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

buvo pasakyti lenkų kalba — Pelesos apylinkėje yra žmonių, kurie lietuvių kalbos jau nemoka. Prieš pamaldas ir per jas buvo giedamos lietuviškos giesmės. Daug vietinių žmonių ėjo išpažinties, komunijos.

Baigiantis pamaldoms buvo pašventintas ir kapinėse pastatytas jubiliejinis kryžius, atnaujinti krikšto įžadai. Atvykę kunigai ir svečiai pelesiškiams išdalijo specialiai jubiliejui paruoštus paveikslėlius su maldomis.

Prieš išsiskirstydami lietuviai sugiedojo Maironio "Lietuva brangi" ir V. Kudirkos "Lietuva, tėvynė mūsų".

Minėjime dalyvavo apie 500 žmonių. Valdžios pareigūnai minėjimo netrukdė. Po pamaldų žmonės skirstėsi su pakilia nuotaika, pasiryžę reikalauti, kad jiems būtų grąžinta jų pačių iš akmenų pastatyta bažnyčia.

Pelesiškiams teikia viltį ir tai, kad valdžia pažadėjo grąžinti tikintiesiems Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčią. Pelesos ir Klaipėdos bažnyčių likimas panašus. Abi bažnyčias savo lėšomis ir darbu statė tikintieji, parapiečiai, abi jos buvo valdžios neteisėtai atimtos, abiejų nugriauti bokštai. Pelesa — tai mažutė Klaipėda. Skriauda turi būti atitaisyta.

-o-

Tuo ir baigėme *Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos Nr. 75* apžvalgą. Dabar eisime prie 76 numerio, kuris Lietuvoje pasirodė 1988 m. vasario 14 d.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose 86 - 01 114th St., Richmond Hill. N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas , dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko certifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK – NEW JERSEY – Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 106.9 FM.Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 -229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT – "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM ban 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton,MA 02402. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY
in English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Vilniečius studentus pasitinkant

Prieš porą metų kas galėjo tikėti, kad į mūsų sales koncertuoti atvyks Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio". Dar taip neseniai nebuvo jokių ryšių, kokiam aktoriui buvo beveik neįmanoma čia laisvai atvykti ir pasirodyti su savo talentais. Dabar štai atvyksta net 32 asmenys su plačia lietuviška programa.

Čia matysime ir tautinius šokius, įvairius liaudinius žaidimus, girdėsime lietuviškas senas dainas, pasakojimus, humoro vaidinimus. Visa tai bus labai giliai lietuviška ir sava. Šitose sąlygose mum čia patiems susikurti tokias programas būtų gana sunku, nes reikia ryšių su lietuvišku kaimu, reikia studijinės medžiagos.

Ansamblis ir turi tas sąlygas, turi meilę lietuviškai kultūrai ir turi kūrybinį jaunatvišką entuziazmą.

Jie atsiveža lietuvišką jaunystę. Ir kokia gražį ta jaunystė! Todėl ir turime ja pasidžiaugti ir su meile priimti.

Kai seksime jų programą, pergyvensime įspūdį, kad esame viena tauta. Bus visiems didis džiaugsmas. Mes tiek metų buvome atskirti nuo savo krašto, o dabar štai patys savo akimis regėsime juos, Vilniaus universiteto studentus. Išeivijai reikia kontaktų su kraštu, kad ji vėl galėtų atsinaujinti, pakilti naujiems kūrybos žygiams, save įprasminti ir pateisinti. Kaip buvo linksma ir gera, kai praeitais metais atvyko Vilniaus Jaunimo Teatras ir tame pačiame Kultūros Židinyje atliko programą. Kokia tai buvo džiaugsmo šventė ir vieniems ir kitiems, su kokiu entuziazmu visi giedojo Lietuvos himną.

Ledai tada buvo pralaužti. Ateina pavasaris, tad ir kurkime draugystę, parodykime meilę vieni kitiems.

Svečius priimkime visu lietuvišku nuoširdumu. Juk tai mūsų broliai, sesutės, gražūs jauni daigai, išaugę iš po sunkios žiemos. Anksčiau bijota, kad gali mus užkrėsti kokiom nors negerom idėjom. To nebereikia bijoti. Visi esame jau audrų užgrūdinti, įsipareigoję, savo tėvynei. Ir jie, lietuviškas jaunimas, parodė kokie jie patriotai, juk jų masės dalyvauja demonstracijose, eina su lietuviškomis vėliavomis.

Priimkime į savo šeimas pailsėti po spektaklių, įkurdinkime juos gražiuose savo butuose, pavaišinkime visu nuoširdumu ir kaip galime, taip apdovanokime. Tegu jie, grįždami į tėvynę, parsiveža ir džiaugsmo ašaras, ir dovanų, ir kuo geriausius prisiminimus apie Amerikos lietuvius!

Jaunimas nori pakeliauti, pažinti kitus kraštus Ir šioje kelionėje, jei bus sąlygos, parodykime, kuo yra garsus šis didelis demokratinis kraštas. Taip pat užmegskime ryšius, kad būtų galima koresponduoti, vėliau pasiųsti kokią knygą ir kokį suvenyrinį daiktą.

Sveikiname šį Vilniaus universiteto folklorinį ansamblį "Ratilio". Sveikiname visu lietuvišku nuoširdumu. Linkime ansambliui sėkmingai gastroliuoti, nepavargti, nesusirgti. Tegu jūsų jaunatvė ir lietuviška kūryba stiprina mus, visą išeiviją.

Sveikiname ir sumanytoją, organizatorių Romą Kezį. Tai tikrai didelis užsimojimas atsivežti tokį ansamblį, surikiuoti jo koncertus. Romas Kezys tai moka padaryti. Tegul tai būna jo pirmas bandymas ir paskatinimas vėl ką nors panašaus atsikviesti iš tenai, kad vėl suklestėtų lietuviškas kultūrinis gyvenimas!

Ilgiausių metų ir kuo geriausios sėkmės Vilniaus universiteto folkloriniam ansambliui "Ratilio"!

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUS KUBILIUS KALBA APIE STUDENTŲ ANSAMBLĮ RATILIO

Jungtinių Amerikos Valstyjų Informacijos Tarnybos (United States Information Agency) kvietimu nuo vasario 16 iki kovo 4 viešėjo Sovietų Sąjungos aukštųjų mokyklų vadovų vienuolikos asmenų grupė. Viešnagės tikslas — susipažinti su JAV aukštojo ir vidurinio mokslo sistema bei pasidalinti švietimo patirtimi Sovietų Sąjungoj. Šią grupę sudarė universitetų rektoriai iš Vilniaus, Gardino, Maskvos, Leningrado, Novo Sibirsko, Irkutsko, Doniecko ir Uljanevsko bei atstovai iš centrinio Sovietų Sąjungos švietimo komiteto.

Vilniaus Universitetui atstovavo rektorius prof. dr. Jonas Kubilius, kuris jau porą kartų prieš tai lankėsi šiame krašte ir skaitė paskaitas įvairiuose universitetuose. Rektorius Kubilius žinomas kaip teoretikas, išanalizavęs ir sukūręs naują matematikos šaką — tikimybinę skaičių teoriją. Jo mokslinės analizės yra išverstos į daugelį kalbų ir daugely universitetų žinomos tik kaip Kubiliaus teorija. Rektorius taip pat yra išleidęs ir eilę vadovėlių matematikos klausimais. Nuo 1958 jis vadovauja Vilniaus universitetui, kurį šiuo metu lanko 17,000 studentų ir turi 4,000 su viršum mokomojo bei administracinio personalo. Rektorius dar nesiruošia išeiti į pensiją, nors ir galėtų, jam tik 67 metai. Nežiūrint užpernai turėtos sunkios plaučių operacijos, dabar jis puikiausiai jaučiasi, yra nepaprastai judrus ir pilnas tos neišsemiamos energijos, kurios už jį daug jaunesni tikrai galėtų pavydėti.

Rektorius Kubilius kartu su grupe keliavo ir aplankė Washingtoną, San Francisco, Little Rock Arkansaso valstijoj ir New Yorką. Kiek sąlygos leido, visur stengėsi palaikyti ryšius su lietuviais, gyvenančiais tose vietovėse. New Yorke jis praleido nepilnas tris dienas. Man asmeniškai teko su juo susitikti net porą kartų ir pasišnekėti įvairiais klausimais, liečiančiais dabartinę padėtį Lietuvoj. Kadangi balandžio pradžioj į New Yorką atvyksta Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio", jis maloniai sutiko pasidalyti keliom mintim ir apie jį. Tos mintys buvo užrekorduotos ir buvo perduotos per Laisvės Žiburio Romo Kezio vadovaujamoj radijo programoj. Štai to pašnekesio ištraukos:

— Mielas rektoriau, manau, kad jau girdėjote, kad Amerikos lietuviai su didžiuliu nekantrumu laukia čion atvykstančio Vilniaus universiteto ansamblio "Ratilio". Ar galėtumėte, bent keliais žodžiais pasakyti savo nuomonę ir bendrą savo įspūdį apie šį ansamblį?

— Šį ansamblį gerai žinau ir net daug metų jį žinau. Jis ir atsirado ne be mano žinios universitete. Ir dabar šiai kelionei mes esame dėkingi išeivijos lietuviams, kad jį pakvietė ir finansuoja jo tą išvyką. Žinoma, teks ir universitetui šiek tiek prisidėti, ką aš dar būdamas tėvynėj prieš savo išvykimą šion kelionėn peržvelgiau. Patį ansamblį mes labai mėgstame ir gerbiame. Aš apskritai turiu pasakyti, kad pastaruoju metu Lietuvoj jaučiamas labai didelis susidomėjimas vadinamaisiais folkloriniais ansambliais ir folkloru. Mes turime ir kitokių ansamblių, liaudies dainų ir šokių, bet jie taip apšlifuoti, apdailinti, apgražinti, o čia tas natūralus tikras liaudies menas. Todėl jis labai mėgiamas Lietuvoj ir, manau, kad jis patiks ir išeivijos lietuviams.

— Teko girdėti, kad šis ansamblis yra labai universalus. Jis turi gerai išdirbtą žodinę, vokalinę, instrumentalinę ir tautinių šokių programą. Įdomu, kuri, Jūsų nuomone, yra pati įspūdingiausia šio ansamblio programos dalis?

— Sunku pasakyti. Jo programa įvairi, jo repertuaras yra labai didelis. Jis dažnai koncertuoja Lietuvoj ir už Lietuvos ribų. Štai, praeitą vasarą jis buvo Šveicarijoj, kur su dideliu pasisekimu koncertavo. Manau, kad išeivijai viskas patiks. O kas labai patiks, tai jau skonio dalykas.

— Įdomu būtų išgirsti, kaip didelis šis ansamblis yra ir, ar Jums yra žinoma, kokiam sąstate ar iš viso su kiek žmonių jis rengiasi šiom gastrolėm čion atvykti ir ar bus dar papildomų svečių bei palydovų, keliaujančių su šiuo ansambliu?

— Pats ansamblis yra gerokai didesnis, negu kad atvažiuos. Kelionė tai brangi į svečias šalis, nes ir Atlantą reik perskrist. Tiksliai dabar neatsimenu, kiek žmonių vyks. Kur čia viską galvoj gali turėti. Aš tai ne elektroninė skaičiavimo mašina, nei kompiuteris... Maždaug turėtų būti tarp 20 ir 30 žmonių. Vadovaus jo ilgametė vadovė ir, manau, ji labai patiks žiūrovams. Tai Kalmickaitė. Ji dirba konservatorijoj dėstytoja ir kartu vadovauja šiam ansambliui. O pačios keliovės vadovas bus universiteto prorektorius Pavilionis, neseniai pradėjęs eiti šias pareigas.

— Norėčiau išgirsti Jūsų nuomonę aplamai apie Lietuvos menininkų vizitus Amerikoj ir priešingai, apie Amerikos lietuvių menininkų, taip pat ir sportininkų apsilankymus Lietuvoj?

— Atrodo, kad kuo daugiau jų bus, tuo mums bus geriau. Mums reikia stiprinti ryšius vienų su kitais. Mes esame vienos tautos dvi šakos, ir jos turi neatsiskirti dėl kažkokių vienadienių interesų, kažkokių tai ambicijų ar kitų dalykų. Dabar abejose barikados pusėse plevesuoja ta pati vėliava. Man rodos, paduokime vieni kitiems ranką, lankykimės vieni pas kitus... Nu, nuo to priklauso ir mūsų Lietuvos tolimesnis likimas ir lietuvybės likimas išeivijoj.

— Kadangi jau liečiate šiek tiek politiką, norėčiau nukrypti į šalį nuo anksčiau kalbėtos temos. Šiuo metu Lietuva kažkaip atgimsta. Kas ten vyksta, ir dar taip spontaniškai, mus visus labai džiugina ir sujaudina, bet kartu ir kelia daug nerimasčio. Jūsų nuomone, ar tas atgimimas nežengia per greitai, ar Lietuva susilauks tos pilnos savivaldos, to savarankiškumo ir nepriklausomybės nuo Maskvos ir kaip greitai?

— Klausimas yra sunkus, į kurį turbūt, ir Saliamonas neatsakytų. Mes visi džiaugiamės, Lietuvoj įvyko stebuklas. Taip, iš tikrųjų tie procesai vyko per gerą pusmetį, gal truputį daugiau. Prieš metus niekas iš mūsų nebūtume tikėję, kad taip greit gali įvykti. Tai rodo, kad mūsų tautoje buvo užslėptos, užspaustos jėgos, kurios staiga išsiveržė. Nu, per pavasario potvynius vanduo visada neša daug ko, neša entuziazmo, neša taip pat ir visokių šiukšlių. Manau, perspektyvos mūsų judėjime yra. O nepriklausomumo, savarankiškumo niekas dykai neduoda. Viską reikia išsikovoti. Kai kur reikia diplomatijos, o jei ji neveikia, tai reikia ir tam tikro spaudimo, kai kada net ir tam tikro pasipriešinimo. Taigi šito visko reikia... Aš žiūriu į viską optimistiškai, bet žinoma, nemanau, kad ta kova bus lengva.

(nukelta į 8 psl.)

Kęstutis K. Miklas užrašo pasikalbėjimą su Vilniaus universiteto rektoriumi prof. dr. Jonu Kubiliumi apie Vilniaus universiteto folklorinį ansamblį "Ratilio".

Metas 1. Sausis 1889 m. Num. 1.

VARPAS

Literatūros, politikos ir mokslo menesinis laikrastis.

100 METŲ SUKAKTIS

KELKITE! KELKITE! 10

PAULIUS JURKUS

Vagys Vilniuje

Rašoma, kad seniau Lietuvoje visai nebuvo vagių, bet dabar jau esą kitaip. Šiandien priviso arkliavagių, kuriem reikia užsimokėti, jei nori išsaugoti brangesnį gyvulį.

Atsitinka vagysčių ir mieste. Vilniuje 12 val. dienos vagys išplėšė ASSO kasą ir iš banko pavogė 60,000 rublių. Ivanovskos gatvėje iš Baranovskos pavogė apie 5000 grynų pinigų ir vekselių už 4000 rublių. Minima, kad apiplėšė vieną cerkvę, bažnyčią Daugeliškiuose ir kitose vietose. Ir baigdamas klausia: "Vagystės, tiesa, gali visur būti, bet reikia klausti, kodėl seniau taip nebuvo, kada neturėjome nė dešimtos dalies policininkų"?

Rašo ir apie Amerikos lietuvius. Jie ten gali plačiau veikti, bet esą labai susiskaldę. Dėl to nukenčia tik lietuviška veikla.

Kviečia bendradarbiauti

Visas skyrelis būtų lyg kokia gyvenimo kronika, kuriai reikia nuolatos žinių. Ir skyrelį užbaigia prašymu bendradarbiauti:

"Per lietuvišką kronika mes norėtume apimti gyvenimą, lietuvių reikalus ir darbus, esančių tėvynėje ir kitur, supažindinti visus tautiečius, apjungiančius darbe, bendrose pastangose Lietuvos labui. Kad išsipildytų šis mūsų troškimas, reikia pagalbos, reikia, kad tautiečiai, kur jie bebūtų, pateiktų mum žinių, kurios rūpi visiems.

Dėl to karštai prašome skaitytojus ir visus, kuriems rūpi lietuviški reikalai, padėti mum šiame darbe, labiausiai gi mūsų brolius kunigus, kurie šiandien yra beveik vieninteliai inteligentai, pažįstą savo aplinkos žmonių gyvenimą ir jų veiklą. Prašome ir lietuvišką Karaliaučiaus pulką šelpti mus žiniomis apie savo gyvenimą, norus ir darbus. Turime viltį, kad mūsų prašymas bus suprastas ir išklausytas, nes tikime, kad lietuviams netinka pasitraukti nuo darbo, kuris yra tėvynei naudingas".

Dr. Vincs Kudirka buvo *Varpo* siela, per *Varpą* išsiskleidė jo publicistika, jo poezija, satyros. Jo palikimas yra toks didelis, kad ant jo formavosi naujos lietuviškos gyvenimo pažiūros. Jo eilėraštis — *Tautiška giesmė* pasidarė Lietuvos himnu, į kurį jis sutelkė visas savo idėjas, tiesiog lietuvių tautos programą. Tos himno idėjos liečia ir mūsų dabartį. Jos jaudina mus ir vėl pripildo nauju noru dirbti Lietuvos labui, vėl atsinaujinti ir spindėti saule Lietuvai ir visai žmonijai.

Tad būtina nors trumpai susipažinti su šiuo asmeniu, tautinio atgimimo milžinu, pažinti, kaip jis gyveno, kas nulėmė jo lietuviškąją veiklą.

Paežeriuose

Vincas gimė 1858 gruodžio 31 Paežeriuose, Vilkaviškio apskrityje, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Iš tėvo paveldėjo tvirtą būdą, savarankiškumą, atkaklumą, iš motinos — palinkimą į meną. Motina gražiai dainavo, puikiai margino margučius, dailiai sakė pasakas. Ir Vincas paveldėjo iš motinos puikų balsą, gerą klausą, stiprų pasakojimo talentą ir iš mažens palinkimą piešti.

Pradžios mokyklą lankė Paežeriuose. Mokykla buvo ką tik pastatyta, ir tėvas Vincą atvedė patį pirmąjį mokinį į šią mokyklą. Tėvas vėliau išdidžiai girdavosi, kad jis su Vincu šią mokyklą atidarė.

Mokykloje jis pasireiškė savo gabumais, toli pralenkė kitus ir buvo pirmuoju mokiniu.

Gimnazijoje ir kunigų seminarijoje

1871 metais baigė pradžios mokyklą ir įstojo į Marijampolės gimnazijos pirmą klasę. Ir čia savo gabumais tuoj atkreipė visų dėmesį. Mokėsi gerai, grojo smuiku, gimnazijos orkestre, giedojo bažnytiniame chore, gerai piešė, dalyvavo įvairiose pramogose. Buvo gražios išvaizdos, linksmo būdo, pilnas sąmojaus. Visur buvo laukiamas svečias. Svečiuotis mėgo, o ta miesčioniška draugija buvo sulenkėjusi.

Ir Marijampolė buvo savotiškas lenkybės židinys lietuviškoje Suvalkijoje, arba Sūduvoje. Rusų valdžios gimnazija po 1863 metų buvo galutinai surusinta, bet ir ji neišvengė, lenkiškojo kultūrinio antspalvio: dalis mokytojų tebebuvo lenkai. Mokiniai gyvendavo bendrabučiuose, kuriuos laikė sulenkėję lietuviai arba lenkai. Tai savaime lietuviško kaimo vaikus apsupdavo lenkiška kultūra ir jie lenkėjo. Ir Vincas pasidavė tai srovei, sulenkėjo. Jau žemesnėse klasėse būdamas vengė rodytis lietuviu. Buvo jam gėda būti kaimiečiu. Nunešė jį lenkiška srovė.

Gimnazijoje lankė lietuvių kalbos pamokas, tačiau jos įtakos jam nepadarė. Jis brendo A. Mickevičiaus, Kraševskio, Juliaus Slovackio ir kitų lenkų rašytojų įtakoje. Didžiausios įtakos jam davė Adomo Mickevičiaus lenkiškoji romantiškoji kūryba. Ir Vincas save laikė kaip ir daugelis to meto sulenkėjusių lietuvių — "gente lituanus, natione polonus" (Lietuviško kilimo, lenkų tautybės).

Jis net erzinosi, kai Jonas Basanavičius, vyresnių klasių gimnazistas, uždainuodavo lietuviškai.

Išdidus tėvas norėjo, kad sūnus stotų į kunigų seminariją ir būtų kunigas. Šeimai buvo didelė garbė išleisti sūnų į kunigus. Koks tai pasididžiavimas! Buvo ir materialinės naudos visai šeimai, nes kunigai rėmė savo seseris, brolius ir kitas gimines, ypač tuos, kurie siekė mokslo.

Kai Vincas baigė keturias klases, jau tėvas norėjo atimti iš gimnazijos ir perkelti į Seinų kunigų seminariją. Vincas atsikalbinėjo ir baigė 6 klases. Tada jau buvo priverstas stoti į Seinų kunigų seminariją. Ir įstojo.

Seinų kunigų seminarijoje jis mokėsi dvejus metus. Iš jos buvo pašalintas "dėl pašaukimo stokos".

Pašalinimas labai supykdė išdidų tėvą. Jis nutraukė bet kokią pašalpą savo sūnui. To neužmiršo per visą savo gyvenimą, visą laiką šešėliavo į jų santykius.

Rudenį grįžo į Marijampolės gimnazijos VII klasę. tėvas jo neberėmė. Marijampolėje šį gabų jaunuolį globojo mokytojas Ostrovskis, parėmė Zapyškio klebonas kun. Kolyta.

Iš visų Kudirka skyrėsi savo literatūriniais gabumais. Septintoje klasėje pradėjo leisti slaptą satyros ir humoro laikraštį *Klamstowo (Melas)*, kurio prakalboje rašė, kad šiame laikraštėlyje bus daugiau tiesos, nei Varšuvos *Prawdoje (Tiesoje)*. Laikraštėlyje buvo humoristinių rašinių, prozos ir poezijos kūrinių. Daugiausia prirašė jis pats — Vincas Kudirka. Gimnazijos vadovybė žinojo apie laikraštėlį, Bet jo nedraudė. Tai buvo jo pirmieji žurnalistikos ir literatūros bandymai. Gimnaziją Kudirka baigė 1881 metais.

(Bus daugiau)

Juno Beach, Fla., mišrus choras "Daina" kovo 18 paminėjo savo veiklos 5-erių metų sukaktį. Ta proga Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus parapijos salėje surengė koncertą. Prie pianino choro vadovė Irena Manomaitienė. Nuotr. J. Garlos.

JUNO BEACH, FLA.

"Dainos" choro sukaktuvinis koncertas

Juno Beach, Fla., veikia "Dainos" choras, kuriam vadovauja pasišventusi muzikė Irena Manomaitienė. Kovo 18, šeštadienį, 2 v. popiet Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus parapijos salėje šis choras surengė penkerių metų veiklos sukaktuvinį koncertą į kurį atsilankė apie 120 svečių iš apylinkės miestų, miestelių, buvo net ir iš Miami, Daytona atvykę.

Ši salė yra tapusi lyg ir lietuvių sale. Čia vyksta Naujųjų Metų sutikimai, kiti renginiai, prie salės esančiose patalpose choras repetuoja. Vieta labai patogi, yra kur automobilius palikti.

Atidarymo žodis

Atidarymo žodį tarė Vincas Šalčiūnas, prisimindamas dainos vaidmenį lietuvių gyvenime, kaip dabar daina Lietuvoje palydi naują tautinį atbudimą. Prisiminė ir Dainos choro kai kurias detales, kaip choras laikosi dainos meile ir entuziazmu, nes kai kuriems choro nariams reikia nugalėti 40-50 mylių nuotolį, vykstant į repeticijas.

Programos vedėja buvo Rimgailė Zotovienė, pati aktyviai dalyvaujanti šio choro veikloje. Ji detaliau papasakojo choro istoriją, kaip pradžioje susiformavo moterų choras, kaip paskui prisijungė vyrų choras, kaip susidarė kvartetai, duetai, kur ir kaip koncertavo, kaip dabar dirba.

Koncerto programa

Koncertą pradėjo moterų choras liaudies daina "Jauna sese", toliau atliko V. Paulausko "Mišku gėlė".

Mišrus choras padainavo: "Žiema bėga", — J. Švedo ir nežinomo autoriaus giesmę, atvežtą iš Lietuvos, — "Tau garbė".

Ona Šalčiūnienė ir Bronė Jacėnienė duetu atliko "Nemunėli, Nemunėli" — A. Brazinsko, Ona Šalčiūnienė ir Marius Sodonis kitą duetą — "Jau vakaras buvo" — M. Petrausko.

Pertraukos metu svečiai turėjo progos pasišnekučiuoti, paragauti vyno. Po pertraukos pirmiausia buvo sveikinimai. Sukakties proga chorą sveikino: Palm Beach County LB apylinkės pirmininkas Algis Augūnas, Palm Beach pensininkų klubo atstovė Aldona Bieliūnienė, Liet. Dukterų draugijos vardu — Albina Pilypavičienė, Miami šaulių "Aušros" kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus, Daytono choro "Sietyno" atstovas rašytojas Andrius Mironas, Miami choro "Banga" vadovė Danutė Liaugminienė įteikė gėlių. Raštu sveikino kun. V. Pikturna, negalėjęs dalyvauti koncerte, ir Miami Liet. klubo pirmininkė Elena Jonušienė.

Sukakties proga choras gavo ir aukų. Vietos LB apylinkė paaukojo 100 dol., Miami šaulių kuopa — 100 dol., Liet. Pensininkų klubas — 50 dol., Liet. Dukterų draugija — 50 dol.

Antros dalies koncertą pradėjo kvartetas, kurį sudarė: Vincas Šalčiūnas, Antanas Jucėnas, Vincas Staknis, Marius Sodonis. Jis padainavo: "Kai tu šalia" — A. Raudonikio ir "Žygis į Vilnių" — K. V. Banaičio.

Mišrus choras atliko: "Mano gimtasis kampelis", "Oi kad išaušty" — liaudies daina, harm. J. Žilevičiaus; "Čigonėlis" — liaudies daina, harm. J. Gaubos, "Oi kada?" — J. Stankūno, "Vai upeli" — O. Metrikienės, aran. Vl. Jakubėno. Bisui choras atliko dvi dainas: "Per tamsią naktelę", "Vai žydėk, žydėk, sausa obelėle" — abi St. Šimkaus.

Koncertui pasibaigus, choro dalyviai Elena Damijonaitienė ir Juozas Miškinis, įteikė gėlių choro vadovei Irenai Manomaitienei, kuri įdeda labai daug darbo ir meilės į šio choro išlaikymą, jo subūrimą į vienetą, jo išlavinimą. Tik jos entuziazmo dėka laikosi šis choras.

Choro moterys pakeitė savo drabužius. Pirmoje dalyje buvo su ilgais juodais sijonais, baltom palaidinėm, antroje dalyje su puikiom baltom ilgom sukniom, kurias juosė puošnus diržas su dideliu spalvotu užrišimu, kur dominavo oranžinė ir žalia spalvos.

Po koncerto buvo puikios vaišės, kurias suruošė choro nariai. Elegantiški stalai buvo apkrauti įvairiausiais šaltais valgiais, pyragais, pyragaičiais ir kava. Ilgai dar visi svečiavosi ir nesiskirstė.

Chore dainuoja 20 asmenų. Iš jų yra 12 moterų. Tai vis atkeliavę iš įvairių vietovių, kur dauguma dainavo choruose, o kiti yra lietuviškos dainos mylėtojai, entuziastai. Visi jie įdėjo daug valandų, parengdami šią programą. Per savaitę bent porą kartų repetuoja šios parapijos patalpose. Choras nedidelis, bet jo klausytis malonu, atliktos dainos apiformintos, sudrausmintos, išlygintos. Choras tikrai įneša daug gyvumo ir įprasmina ramiai tekančias pensininkų dienas. Sėkmės jam! (**p.j.**)

PILDYTI AR NEPILDYTI?

Šekspyras sakė "klausimas yra būti ar nebūti". Pensininkams ar kitiems mažiau uždirbantiems asmenims klausimas kyla pildyti ar nepildyti mokesčių anketas arba income tax formas. Įstatymai nustato, kad asmuo, sulaukęs 65 metų ar daugiau ir, jeigu jo metinės pajamos yra $5,500 ar mažiau, neprivalo mokėti mokesčių ar pildyti mokesčių formų.

Pajamom pakilus virš šios sumos ir neturint ypatingesnių nurašymų — deductions, asmuo turi mokėti mokesčius ir pildyti mokesčių formas. Vedusiems asmenims 65 metų su viršum neapmokestinama pajamų suma pakyla iki $10,000 ir teoretiškai mokesčių formų nereikia pildyti. Bet tai tik teoretiškai. Praktiškai yra kitokių priežasčių, kad šis pajamų pranešimas yra labai reikalingas ir net būtinas.

Viena iš šių priežasčių yra palikimo atvejis. Žmogui iškeliavus pas Dievulį, mokesčių įstaiga — Internal Revenue labai susidomi ar jo visos žemiškos pareigos buvo atliktos, t.y., ar jis buvo sumokėjęs mokesčius. Neturint mokesčių raportų kopijų, palikuonims tenka gana sunki, ilga ir brangi pareiga ir procedūra įrodyti, kad tie mokesčiai nebuvo privalomi, nes pajamos buvo per mažos

Nepildant mokesčių formų, taip pat nėra įrodymo, kad Social Security pajamos yra netaksuojamos. Social Security pensija, po tam tikros sumos yra taksuojama. Įrodymui, kad ši pensija yra atleidžiama nuo mokesčių, raportai yra būtini. Kai kuriose valstijose, įskaitant New Yorką, maža dalis namo mokesčių (real estate taxes) pensininkams yra sumažinama. Tas priklauso nuo jų pajamų. Norint įrodyti, jog asmuo yra teisėtai kvalifikuotas šiam sumažinimui, irgi reikia turėti mokesčių raportus.

Šios mokesčių formos nėra labai komplikuotos, todėl patariama, kad visi jas pildytų, kad ateityje išvengtų komplikacijų. Profesionalai mokesčių pildytojai šias paprastas formas užpildo už 40 -50 dolerių. Šis investavimas yra labai prasmingas ir ateičiai naudingas.

Ta pačia proga noriu priminti ir patarti būsimiems pensininkams. Tas yra svarbu visiems, kurie pradėjo dirbti ir moka Social Security mokesčius. Darbdavys kas tris mėnesius turi pranešti kiekvieno asmens uždarbį ir įnešti atitinkamas sumas į Social Security fondą, į asmenines sąskaitas pagal asmens Social Security numerį. Tačiau, jeigu darbdavys apsileidžia ir nepraneša šių sumų arba padaro klaidą SS numeryje, tada tas kreditas niekad nėra priskaitomas ir praktiškai dingsta.

Norint apsidrausti ir patikrinti jums priklausančius kreditus, turite rašyti į centrinę Social Security įstaigą Baltimore, Md., ir pareikalauti jūsų raportuotų, mokesčių atskaitomybę. Tas sumas galite patikrinti pagal savo mokesčių raportus. Jeigu jos yra klaidingos, tuomet be didelių problemų, trijų metų laikotarpyje, šią klaidą galima atitaisyti. Didesnė bėda yra, jeigu klaida nebuvo pastebėta per tris metus (statue of Limitations). Tuomet atitaisymui reikia eiti per teismą ir pan. Todėl patariu kiekvienam dirbančiam asmeniui šią ištrauką iš Social Security įstaigos gauti bent kas tris metus. Profesinės taksų pildymo įstaigos tą padaro už $15.

Tikiu, kad šios pastabos bus priimtos dėmesin. Linkiu visiems gražaus pavasario ir pelningos ateities.

Vytautas Vebeliūnas

Restorane

— Kodėl tu toks linksmas? Kas nutiko? — paklausė bulgaras išeinantį iš restorano.

— Valgiau, gėriau ir nieko nesumokėjau.

— Kaip tai?

— Papasakojau padavėjai anekdotą, ir ji tiek kvatojo, jog užmiršo paimti pinigus.

Tai išgirdęs draugas nuėjo į restoraną, užsisakė vakarienę ir pradėjo pasakoti padavėjai anekdotus. Pasakojo taip juokingai, kad padavėja vos nesprogo iš juoko. Kai pagaliau ji nurimo, tarė:

— Prašom duoti man grąžos!

Šluota, satyrinis laikraštis, leidžiamas Lietuvoje įsidėjo šį piešinį, eina stalinistai ir neša plakatą "Mes už persitvarkymą". Stalinistai yra didžiausi persitvarkymo priešai.

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 511 gegužės 11-24 — **$2,109** iš Bostono ir Niujorko; **$2,292** iš Čikagos

LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelionė Nr. 515 gegužės 15-27 — **$2,159** iš Bostono ir Niurjorko; **$2,342** iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 — **$2,299** iš Bostono ir Niujorko; **$2,482** iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 608 birželio 8-27 — **$2,599** iš Bostono ir Niujorko; **$2,782** iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 615 birželio 15-29 — **$2,399** iš Bostono ir Niujorko; **$2,582** iš Čikagos

BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje,5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade,1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 622 birželio 22-liepos 8 — **$2,699** iš Bostono ir Niujorko; **$2,882** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelionė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 — **$2,949** iš Bostono ir Niujorko; **$3,132** iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje,2 Zuriche.
Kelionė Nr. 713 liepos 13-27 — **$2,269** iš Bostono ir Niujorko; **$2,452** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 717 liepos 17-31 — **$2,459** iš Bostono ir Niujorko; **$2,642** iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 802 rugpjūčio 2-16 — **$2,389** iš Bostono ir Niujorko; **$2,572** iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 — **$2,399** iš Bostono ir Niujorko; **$2,582** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė nr. 814 rugpjūčio 14-28 — **$2,459** iš Bostono ir Niujorko; **$2,642** iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27 — **$2,209** iš Bostono ir Niujorko; **$2,392** iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23 — **$1,799** iš Bostono ir Niujorko; **$1,982** iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19 — **$2,159** iš Bostono ir Niujorko; **$2,342** iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15 — **$1,699** iš Bostono ir Niujorko; **$1,882** iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 — **$1,949** iš Bostono ir Niujorko
Kelionė Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 — **$1,949** iš Bostono ir Niujorko; **$2,132** iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS
PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokuvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 — **$2,059** iš Bostono ir Niujorko; **$2,242** iš Čikagos
Kelionė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 — **$2,159** iš Bostono ir Niujorko; **$2,342** iš Čikagos
Kelionė Nr. 714 liepos 14-29 — **$2,159** iš Bostono ir Niujorko; **$2,342** iš Čikagos
Kelionė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 — **$2,159** iš Bostono ir Niujorko; **$2,342** iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakvojimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj Ar juos prenumeruoji?

TARĖSI VLIKO IR PLB ATSTOVAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybų atstovai buvo susirinkę pasitarimui 1989 kovo 11 Arlingtone, VA. Pasitarime dalyvavo iš PLB — pirmininkas prof. dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Vytautas Dambrava ir Algimantas Gureckas, iš VLIKo — pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Vytautas Jokūbaitis, prof. dr. Domas Krivickas ir Pilypas Narutis. Abiejų valdybų delegacijos sutarė dėl šių pareiškimų:

1. Lietuvių tautos laisvės kovos Lietuvoje ir užsienyje nekintamas tikslas yra nepriklausoma, suvereni Lietuvos valstybė, lygiateisė su kitomis pasaulio valstybėmis. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir visos lietuvių tautos kova už savo teises, tos kovos nuostabaus pakilimo ir prasiveržimo metu. Mes džiaugiamės kitų Lietuvos tautybių pritarimu ir parama — armėnų, gudų, karaimų, totorių, ukrainiečių, vokiečių, žydų, dalies rusų ir lenkų. Mes sveikiname visas pastangas siekiant daugiau laisvės ir kultūrinio, ekonominio, ekologinio bei politinio savistovumo, nes tai lengvintų lietuvių tautos padėtį ir sudarytų geresnes sąlygas kovai už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

2. Mes kviečiame lietuvių išeiviją visuose kraštuose kuo plačiau paminėti 1939 rugpjūčio 23 d. Molotovo - Ribbentropo pakto ir rugpjūčio 23 bei rugsėjo 28 d. slaptųjų protokolų 50 metų sukaktį, protestuojant prieš Sovietų Sąjungos ir Vokiečių Reicho suokalbį. Raginame kreiptis į visų pasaulio valstybių vyriausybes, parlamentus, spaudą bei visuomenę, reikalaujant Sovietų Sąjungą panaikinti tų tarptautinę teisę sulaužiusių susitarimų padarinius, būtent Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisėtą okupaciją ir aneksiją.

3. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas nuoširdžiai dėkoja kardinolui Vincentui Sladkevičiui už ryžtingą Lietuvos valstybės tęstinumo ir jos aneksijos nepripažinimo gynimą prie Šventojo Sosto. Lietuvių tauta labai laukia popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lieuvoj, bet jis neturėtų būti surištas su nuolaidomis neteisingumui ir teisėtumui. Jei okupantas tokių nuolaidų reikalautų, geriau kad Šv. Tėvas savo apsilankymą atidėtų, negu sutiktų su Lietuvos aneksijos įteisinimu.

4. Šiais metais sueina penkiasdešimt metų kai pasibaigė devynioliką metų trukusi svetimųjų okupacija ir Lietuvos sostinė Vilnius sugrįžo Lietuvai. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, apsvarstę Vilniaus arkivyskupijos klausimą, pritaria pastangoms, išlaikant nepažeistą Lietuvos aneksijos nepripažinimą, išgauti Vilniaus arkivyskupijos priskyrimą Lietuvos bažnytinei provincijai.

5. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas sveikina Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio iniciatyvą, prašant Šv. Tėvą priskirti Mažąją Lietuvą prie Lietuvos bažnytinės provincijos.

6. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kaip galima greičiau sušauks Lietuvos laisvės konferenciją. Konferencijoj bus kviečiami dalyvauti šie veiksniai: Amerikos Lietuvių Taryba, Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenė, Kanados Lietuvių Bendruomenė, Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Konferencijoj dalyvaujančių veiksnių delegacijas sudarys ne daugiau kaip trys asmenys. Visi nutarimai bus priimami bendru sutarimu.

7. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos keisis svarbesne informacija ir palaikys artimus ryšius Lietuvos laisvės reikalu.

Dr. Kazys Bobelis,
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos pirmininkas

Dr. Vytautas Bieliauskas,
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas

PAKILIAI ATŠVĘSTA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

ROCHESTER, N.Y.

Čia 71-ji Vasario 16-oji pakiliai buvo pradėta vasario 12 d. 9 v.r., lietuvių radijo valandėlės metu. Valandėlę paruošė ir pravedė poetė K. Miškinienė lietuvių, o sūnus dr. Algis Balsys, anglų, pateikdami kai kuriuos ryškesnius šių dienų Lietuvoje įvykius, įterpdami lietuviškus maršus ir dainas.

11 v. Šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje 11 val. mišios buvo pradėtos, įnešus JAV, Lietuvos, Estijos ir Latvijos vėliavas, chorui giedant O, Dieve geriausias. Prie altoriaus taip pat buvo atneštos vietos skautų ir Gudyno posto JAV ir Lietuvos vėliavos, vadovaujant Gudyno posto vyrams. Mišias už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus aukojo Tėv. Justinas Vaškys, OFM. Mišių metu skaitinius atliko prof. dr. Ant. Klimas, estų ir latvių atstovai skaitydami savo kalbomis. Aukas prie altoriaus atnešė tautiniais drabužiais pasipuošusios skautės, latvių ir estų atstovai.

Mišių metu Tėv. J. Vaškys anglų ir lietuvių kalbomis pamoksle prisiminė praėjusius Lietuvos istorinius įvykius 1918 metais, baigdamas šių dienų įvykių aptarimu. Mišių metu giedojo muziko R. Obalio vadovaujamas choras.

Tuoj po mišių viršutinėje parapijos, gražiai išpuoštoje salėje sol. B. Čypienė pasitiko su skaniai paruoštais suneštiniais ponių užkandžiais.

Po užkandžių ir kavutės Vasario 16-tosios minėjimas buvo pradėtas, įnešant JAV, Lietuvos, Estijos ir Latvijos vėliavas, vadovaujant Legionierių Gudyno posto vyrams.

Po vaišių toje pačioje salėje buvo rodoma vaizdajuostė Lietuvos vėliavos iškėlimo apeigos ant Gedimino kalno Vilniuje. Tai buvo graudūs ir jaudinantys vaizdai, minių minios susirinkusios Gedimino aikštėje ir prie kalno. Po to buvo pagrindinė minėjimo programa, vadovaujant mokt. Birutei Livinienei. Minėjimas pradėtas JAV ir Lietuvos himnais giedant visiems susirinkusiems. Po tėv. J. Vaškio invokacinės maldos. Toliau buvo sveikinimai žodžiu ir raštu. Ta proga B. Litvinienė iškėlė buv. ilgamečio ALTo skr. pirmininko, o dabar garbės pirmininko Juozo Jurkaus nuopelnus. Jis Lietuvos labui dirbo ilgus metus nepavargdamas. Dabar pirmininko pareigas perėmęs jaunosios kartos atstovas R. Liutkus.

Prof. dr. J. Genys, svečias iš Washingtono, platokai aptarė šių dienų įvykius Lietuvoje, vietomis pakartodamas anglų kalba. Prof. dr. J. Genio dabartinių įvykių apžvalga Lietuvoje buvo aktuali, ir su dėmesiu išklausyta gausiai susirinkusios publikos. Palietė ir amerikiečių lietuvių vaidmenį ryšium su šių dienų įvykiais Lietuvoje. Pasidžiaugė, kad Amerikos spauda, radijo ir TV šių dienų įvykius plačiai aprašinėjo, ko pirmiau nė už pinigus negalėjai sulaukti.

Romas Kezys kalbasi su Vytautu Landsbergiu-Žemkalniu, "Ratilio" ansamblio dalyviu. Jo tėvas, taip pat Vytautas, vadovauja Sąjūdžiui. Nuotr. Rimo Kezio

Kardinolas Vincentas Sladkevičius iškilmėse Lietuvoje. Dešine ranka laiko rožių puokštę, už jo matosi lietuviška vėliava.

Aukų buvo surinkta 3,815 dol. Stambiausią auką, kaip ir kasmet, įteikė J. Žurienė — 1,000 dol.

Meninę programą atliko J. Regienienės vadovaujama taut. šokių grupė judriai pašokdama liet. taut. šokius. Dalis tų pačių šokėjų suvaidino kelis ryškesnius Sibiro kalinių kančių vaizdus. Skaitinius primenančius Sibiro tremtinių skausmo dienas paskaitė G. Draugelytė ir R. Kiršteinas. Šia meninę programos dalį parengė J. Reginienė, "Lazdyno" taut., šokių vadovė, N. Draugelienė ir mokt. B. Litvinienė.

Šiai pakiliai šventei salė buvo naujai perdažyta, perdažė J. Jurkus. Į renginį daug darbo įdėjo pirm. Birutė Litvinienė, ALTo pirm. R. Liutkus, E. Vidmantas, N. Draugelis, sol. B. Čypienė ir kt.

Šv. Jurgio parapijos savaitinis biuletenis šios šventės proga užsidėjo spalvotą viršelį, — įdėta Vytis per visą puslapį. Biuletenyje apžvelgiama visa istorija nuo 1918 metų. iki šių dienų, primenamas kankinys vysk. B. Borisevičius ir kiti ryškesnieji kankiniai. Biuletenį redaguoja Tėv. Justinas Vaškys, OFM, parapijos klebonas.

a.sb.

ŠVIETIMO TARYBA SKELBIA KONKURSĄ JAUNIMUI

Amžius: 15 - 20 m.
Rašinių temos:

1. *Varpo* šimtmetis.
2. Daktaro Vinco Kudirkos gyvenimas ir darbai.

3. Rašinio dydis — mažiausiai 3-4 mašinėle rašyti puslapiai. Rašinį pasirašyti slapyvardžiu ir pažymėti amžių. Prie rašinio pridėti užlipdytą vokelį ir užrašyti slapyvardį. Vokelyje atžymėti slapyvardį, tikrą pavardę, adresą ir telefoną.

Mokyklų vadovybės prašomos talkinti jaunimui ir nurodyti temom s šaltinius. Taip pat prašoma prižiūrėti, kad darbai būtų originalūs.

Ištisai nurašyti darbai iš kokios knygos ar laikraščio straipsnių nebus vertinami. Citatas žymėti kabutėmis ir nurodyti autorių.

Rašinius atsiųsti ne vėliau kaip iki 1989 m. balandžio 1 d. šiuo adresu: JAV LB Švietimo taryba, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629

Kalbėti lygia dalia reikia taip, lyg už kiekvieną žodį reikėtų istorijos teisme atsakyti.

Jonas Aistis

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

		Chicago	New York
1. **Balandžio 27 - Gegužės 15**	Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1	2,150.00	2,100.00
2. **Gegužės 15 - Gegužės 31**	Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2	2,395.00	2,245.00
3. **Birželio 12 - Liepos 01**	Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2	2,795.00	2,645.00
4. **Birželio 14 - Liepos 01** (Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 0	2,595.00	2,445.00
5. **Birželio 26 - Liepos 12**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2	2,595.00	2,445.00
6. **Liepos 11 - Liepos 30**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
7. **Liepos 24 - Rugpjūčio 09**	Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
8. **Liepos 29 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
9. **Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
10. **Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06**	Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
11. **Rugsėjo 12 - Spalio 01**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
12. **Spalio 03 - Spalio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1	1,895.00	1,850.00

KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite **1-312-238-9787.**
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat daromo nuotraukas vizoms ir pasams.

Iš visur

— Vysk. **Paulius Baltakis, OFM,** iškviestas kardinolo V. Sladkevičiaus, kovo 29 išskrido į Lietuvą ir Atvelykio sekmadienį dalyvavo jo iškilmingame ingrese į Kauno katedrą.

— **Lietuvos prezidento Antano Smetonos** 45-rių metų mirties paminėjime paskaitą skaitys istorikas Vincas Trumpa. Programoje dalyvauja aktorė Dalilė Mackialienė, gi Sekminių rageliu raliuos Balys Pakštas. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga balandžio 9 Chicagos Lietuvių Tautiniuose Namuose.

— **"Tango Tau"** — tai naujausia solistės Nelės Paltinienės Vakarų Vokietijoje įdainuota kasetė. Nelė ir Arvydas Paltinai atliks programą balandžio 18 Margučio rengiamame koncerte Chicagos Jaunimo Centre.

— **Paulius Klimas** laimėjo dvyliktąją Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premiją, kuri jam įteikta balandžio 2 Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje.

— **Politinis seminaras** "Siandien ir rytoj" bus Washingtone, D.C., balandžio 14-16. Prelegentų tarpe bus Ints Silins, Paul Gobel, Valdas Adamkus ir Stasys Lozoraitis.

— **Pennsylvanijos gubernatoriaus padėjėjas** praneša, kad jo valstijos etninių grupių nuotraukų paroda ir konkursas "Pennsylvanijos tradicijų vaizdas" bus nuo balandžio 26 Harrisburgo Rotunda rytų dalyje. Tarp kitų tautybių dalyvauja ir Rita Shervokas (Šervokaitė).

— **Solistės Violetos Rakauskaitės koncertas Worcester, Mass.,** įvyks gegužės 20, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parko didžiojoje salėje. Šio pavasario koncerto proga iškilioji solistė Worcesterio lietuviams pasirodys pirmą kartą.

— **Jaunučių ateitininkų** vasaros stovykla bus liepos 9-23 Dainavoje. Registracija vyksta per kuopas nuo balandžio 1 iki gegužės 15. Pavieniai kreipiasi į Eglę Paulikienę, 9 S. 221 Rosehill Lane, Downers Grove, Ill. 60516. Tel. 312 985-5579.

— **Lituanistikos** tyrimo ir studijų centro lietuvių medicinos muziejui paskutiniu metu dosniai aukojo dr. Janina Jekševičienė-Yoksha ir dr. Juozas Makštutis. Eksponatų aukojo dr. Ona Damienė (dantų gręžimo mašiną) ir dr. Leopoldas Trečiokas (skulptūrą). LMM direktorė yra dr. Milda Budrienė, vicedirektorė dr. Aldona Juozevičienė, LTSC telefonas (312) 434 - 4545, veikia Jaunimo centre, Chicagoje.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** T. Kane, Tucson, Ariz., E. Maceina, Brooklyn, N.Y. Užsakė kitiems: E. Sandanavičienė, Brooklyn, N.Y. — M. Grinevičius, Elizabeth, N.J. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol..

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik angių kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

Nauji leidiniai, gaunami Darbininko administracijoje

Dr. J. K. Valiūno — *Serving Lithuania*, anglų kalba, įrišta į kietus viršelius, — 18 dol.

W. Wolkovich — *Lithuanian Fraternalism*,, vyčių veikla per 75 metus, anglų kalba. — 10 dol.

J. Urbšio — *Atsiminimai*, — 7 dol.

G. Songino — *Vilniaus krašto legendos*, kietais viršeliais, — 8 dol.

J. Jankaus — *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*,, pasakojimai, — 12 dol.

K. Pabedinsko — *Nuo Plungės iki Maroko*, atsiminimai, — 10 dol.

B. Sruogos vertimas *Apsiautalas*, — 8 dol.

P. Petkevičius — *Paskutinis sudiev*, tėvynės ilgesio eilėraščiai — 5 dol.

A. Paškaus — *Krikščionis ir šiandiena* — 5 dol.

A. Paškaus — *Evoliucija ir krikščionybė* — 6 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, R. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvių Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antroje dalyje — gaminimo technikinės instrukcijos. 316 psl. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištaikingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS

LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. **Vytautas Našlėnas.** Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS

LIETUVOJE

Žaibas

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, Valentino dienos, Vasario 16, Velykų ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas; (312) 430-8090

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

krepšininkų varžybas Lietuvoje

Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktine. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais

liepos 5, grįžta liepos 23 Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

GT INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901 Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d.
Iš Čikagos: $2,267.00 **Iš New Yorko: 2,157.00**

8902 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d.
Iš Čikagos; $2,496.00 **Iš New Yorko: $2,386.00**

8903 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d.
Iš Čikagos: $2,296.00 **Iš New Yorko: $2,186.00**

8904 Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.
Iš Čikagos: $2,496 **Iš New Yorko: $2,386.00**

IŠPARDUOTA

8905 Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 **Iš New Yorko: $2,256.00**

8906 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d.
Iš Čikagos: $2,496.00 **Iš New Yorko; $2,386.00**

8907 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 **Iš New Yorko: $2,256.00**

8908 Maskva 1 nkt., **VILNIUS 15 NAKTŲ,** Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d.
Iš Čikagos: $2,648.00 **Iš New Yorko: $2,538.00**

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAM ARBA ILGESNIAM LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. **G. T. INTERNATIONAL** TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

EXPRESSWAY TOURS PATOGI KELIONĖ 12 NAKTŲ/13 DIENŲ

10 NAKTŲ LIETUVOJE – 1 NAKTIS MASKVOJE

419	04 gegužio	—	16 gegužio	$2115.00
420	29 birželio	—	11 liepos	$2215.00
421	13 liepos	—	25 liepos	$2215.00
422	24 rugpjūčio	—	05 rugsėjo	$2215.00
423	05 spalio	—	17 spalio	$1965.00

JETWAY TOURS – APŽIŪRĖJIMO KELIONĖ 15 NAKTŲ/16 DIENŲ

2 NAKTYS MASKVOJE – 10 NAKTŲ LIETUVOJE – 2 NAKTYS LENINGRADE

409	11 gegužio	—	26 gegužio	$2480.00
410	08 birželio	—	23 birželio	$2580.00
411	22 birželio	—	07 liepos	$2580.00
412	10 rugpjūčio	—	25 rugpjūčio	$2580.00

Šventės Europoje. Paklausk apie kitus galimus sustojimus
Pasiruošk keliauti vienas. Klausk apie mūsų tinkamą tarnybą.
Jei kalbi tik lietuviškai, skambink antradieniais tarp 5 - 7 v.v. ir kalbėk su Daiva Izbickas
Jei nori visą Pabaltiją aplankyti, prisijunk prie Jokūbo Stuko trupės ir keliauk: į Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Rygą, Talliną, Helsinkį, gegužės 13 - 29, 1989, $2420.00.
Skambink 1-800 451 - 9511 ir gauk "ankstybo paukščio" nuolaidą.
Jei nori pakviesti draugus ar gimines aplankyti JAV, kreipkitės į mus!

UNION TOURS, INC. 79 Madison Avenue, New York, N.Y. 10016 / (212) 683-9500

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

K A S A

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

o

Čia galite gauti:
Lietuviškas VISA korteles
Pinigines perlaidas
Čekių sąskaitas
Taupymo sąskaitas
Įvairias paskolas
Įvairius taupymo certifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

PITTSBURGH, PA.

Nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas, iš anksto mūsų abiejų lietuviškų radijo programų buvo plačiai išgarsintas ir Pittsburgho plačios apylinkės visuomenės lauktas, įvyko vasario 18 Pittsburgho Lietuvių Piliečių klubo erdvioše patalpose.

Minėjimą pradėjo Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyriaus pirmininkas Vitas Jucius, pakvietęs minėjimo programai vadovauti Joną Kuncą, kuris jam patikėtas pareigas atliko kuo puikiausiai. Jis savo žodyje pažymėjo, kad pastaraisiais metais Lietuvoje įvyko pažymėtinų permainų politikos ir religijos srityse. Anot jo, 1988 metai įstoriniu atžvilgiu esą itin panašūs į 1918 metus. Po to jis visus pakvietė sugiedoti God Bless Amerika ir Lietuvos himną. Kun. Francis Plantes, Homestead Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas, sukalbėjo invokaciją.

Po invokacijos pritemdžius šviesas, visiems rankose laikant uždegtas žvakutes, John McClosky kalbėjo apie mūsų tautos nepaprastą praeitį, iškeldamas žmonių tvirtumą, įštvermę ir nuolat puoselėjamą mintį ir viltį sutelkti visus po platų pasaulį išsiblaškiusius sūnus ir dukteris į laisvą nepriklausomą Tėvynę, kurioje paskutiniai įvykiai liudija, kad laisvės dvasia nebuvo mirusi. Ši kalba paliko gilų įspūdį.

Po to buvo valgoma. Skanų maistą parūpino lietuvis visiems žinomas Ed Savolskis. Į minėjimą buvo pakviesti garbės svečiai: Sophie Masloff, Pittsburgho miesto burmistrė ir William Coyne, kongresmanas. Abu svečiai savo trumpam žody pažymėjo, kad lietuvių įnašas šio krašto, ypač Pittsburgho, gerbūviui yra vertas dėmesio. Kongresmanas dargi pažėdėjo, kad JAV kongresas išleisiąs rezoliuciją dėl Sovietų Sąjungos neteisėto Lietuvos aneksavimo.

Po svečių kalbos buvo renkamos aukos ALTO vardu. Buvo surinkta 1000 dol. su viršum. Išklausytos dvi kalbos dviejų tautiečių iš svetur. Vienas jų, Laurynas Masiulis, inžinierius, gimęs ir užaugęs Prancūzijoje, atvykęs su savo jauna šeimynėle į Pittsburghą (ir lankas šeštadieninę lituanistinę mokyklą), džiaugiasi čia radęs žmonių, žinančių Lietuvą ir jos egzistenciją. Jis pasiryžo kuo daugiau pažinti Lietuvą. Jis ieškojo žinių Paryžiuje Prancūzų Nacionalinėje Bibliotekoje ir Antropologijos Muziejuje. Prelegentas klausia: Kur dingo praeities galybė? Istorija rodo, kad mūsų didumenė susižavėjusi svetima kultūra ir kalba. Gi pati tauta likusi našlaitė. Verkė prie krvžkelių smūtkeliai. Tačiau Basanavičiai, Kudirkos prikėlė miegančią gražuolę... Ir vėl grįžo nepriklausomybė, nors neilgam. Mūsų tauta dabar ir vėl atgimsta iš pelenų.

Kitas kalbėtojas, Gintas Vilkelis, 19-kos metų Vilniaus universiteto studentas, nesenai gavęs Pittsburgho universiteto stipendiją vieneriems metams. Kaip talentingas studiozas buvęs pakviestas į Rytų Vokietijos konferenciją, kur jį vienas amerikietis pakvietęs atvykti ir jam parūpinti stipendiją. Po savo trumpos kalbos jis pirmą kartą, pats palydėdamas gitara padainavo 3 lietuviškas dainas. Jam buvo gerokai paplota. Seselės pranciškietės, šeštadieninės mokyklos choras, seselei Alvernai pianinu palydint, ir visiems noriai pritariant, entuziastingai padainavo keletą dainų.

Buvo perskaitytos proklamacijos: Pennsylvanijos gubernatoriaus, apskrities komisionieriaus ir Pittsburgho miesto burmistrės.

Kaip ir kiekvieneriais metais vasario 19 Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. V. Karaveckas aukojo mišias už Lietuvą ir pasakė pritaikytą pamokslą.

Lietuvos kambario galinė siena su padidintu M.K. Čiurlionio paveikslu — Karalių pasaka. Visas kambarys įrengtas lietuviškame stiliuje.

Lietuvių kalbos klasės

Pittsburgho ir jo apylinkės lietuvių susidomėjimas lietuvių kalba išgyvena tikrą atgimimo laikotarpį. Jau 1966/1967 metais (gal ir anksčiau?) buvo suorganizuota šeštadieninė liet. kalbos mokyklėlė. Dėstyti buvo pakviestas J. Paškevičius. Vėliau tokia mokyklėlė buvo suorganizuota Explene. Pagaliau 1972 metais buvo įkurta organizuota lituanistinė (šeštadieniais veikianti) mokykla, tebeveikianti iki dabar.

Nuo pat pradžios ją sumaniai veda ir tvarko jos direktorė Marge Turner, jai padeda sekretorė Mary Tamy ir iždininkė Agnes Kuzin. Dėstytojai: pranciškietės seselės Francesca ir Alverna, Gail Barkus ir J. Paškevičius. Lankytojai — daugiausia vyresnio amžiaus, pirmosios kartos. Visi yra veiklūs, rods, kiekvienas priklauso prie lietuviškų organizacijų ar klubų. Jie kas metai talkina nepriklausomybės minėjimams ir kitomis galimomis progomis.

Mokykla (oficialiai: Lithuanian Classes of Pittsburgh) nuolat organizuoja įvairias kultūrines išvykas į kitus miestus. Pradžioje mokykla buvo prisiglaudusi Šv. Kazimiero parapijos salėje, dabar — jau daugel metų — Pittsburgho Lietuvių Piliečių klubo patalpose.

Pittsburgho universiteto lietuvių tautinis kambarys

Viena iš daugelio Pittsburgho aukštųjų mokyklų — Pittsburgho universitetas — gal plačiai Amerikoje yra žinomas savo įvairių tautybių kambariais. Su tam tikru malonumu tenka pastebėti, kad mūsų lietuviškasis kambarys yra lankytojų komplimentuojamas. Dabartinis lietuvių tautinio kambario komiteto pirmininkas yra John Kuncas.

Du dideni Pittsburgho apylinkės klubai (Lietuvių Piliečių ir Lietuvių Ūkio) kalba apie galimą susijungimą.

J. Pašk. ir J. Kuncas

ATSISVEIKINOM SU A.A. KLEMENSU PRALEIKA

Visiem mum aistringai sekant paskutiniuosius įvykius mūsų tėvynėj ir besirūpinant, kaip tie įvykiai riedės toliau, netikėtai visų dėmesį atkreipė ir nemažai sujaudino Klemenso mirtis. Tik prieš keletą dienų pasidalijus su juo dienos aktualijom, teko išgirsti, kad kraujo apytakos sutrikimai paguldė jį į ligoninę, ir kad, bebandant sutrikimus pašalinti, Šv. Juozapo ligoninės Paterson, N.J., operacinėj, staiga nutrūko veikla us LB, Lietuvos vyčių ir Šv. Kazimiero parapijos nario Klemenso Praleikos gyvybė.

Buvo jis visada atviros širdies, linkęs pasidalyti ne tik asmeniniais, bet ir visais kitais mus jaudinančiais rūpesčiais ir ieškoti jiem geriausių sprendimų.

Gimė jis Lietuvoj, Pilviškių m. 1919 rugpjūčio 31. Gimdamas atsinešė polinkį į muziką, todėl paaugęs ir įsigijęs bendrą išsimokslinimą, įstojo į Marijampolės mieste įsikūrusio 9 pėst. L. K. Vytenio pulko orkestrą auklėtiniu. Čia būdamas išmoko groti muzikos instrumentais ir su pulko orkestru dalyvavo daugybėj orkestro uždavinių. Palydėdamas pulko karius jų žygiuose, paraduose ir iškilmėse tol, kol jaunuoliui atėjo metas ieškoti didesnio muzikinio gyvenimo patyrimo.

Pasitraukęs iš pulko, įstojo į Kauno konsrvatoriją savo muzikiniam polinkiui patobulinti ir įsigyti teoretinių muzikinių žinių. Duoną pelnėsi grodamas reprezentaciniame Kauno policijos orkestre.

Lietuvą ištikusios nelaimės suniokojo ir Klemenso planus, nes nepriklausomybės metais savo koncertais Palangoje ir kitose vietose išgarsėjęs orkestras buvo bolševikų išsklaidytas.

Nuo antrosios bolševikų okupacijos traukdamasis su lietuvių banga atsidūrė Vokietijoj, amerikiečiam tekusioj Vokietijos zonoj. Pastoviau buvo įsikūręs tremtinių stovykloj Kemptene. Čia suorganizavo chorą ir dėstė muziką ir dainavimą, Kemtėno lietuvių gimnazijoj iki emigracijos į JAV.

1949 atvykęs į JAV, įsikūrė Baltimorėj, Maryland valstijoj, nes čia buvo apsigyvenusi dar prieš karą iš Lietuvos emigravusi jo sesuo Albina Dragūnienė. 1950 sukūrė šeimą su Eugenija Abakanavičiūte ir susilaukė dukrelės Jūratės.

Tikėdamasis geresnių darbo perspektyvų, su šeima persikėlė į New Jersey ir apsigyveno Little Falls. Čia gyvendamas įsidarbino didelės farmaceutinės korporacijos Vėžio tyrimų institute Maywood, N.J., ir jame dirbo iki pat pensijos.

Nors ir netekęs vilties susikurti pragyvenimą muzikos srity, turimus muzikos sugebėjimus neretai panaudodavo įvairiom mažom progom, kaip sukurti iš Institute dirbančių lietuvių chorelį, kuris pagiedodavo lietuviškų ir amerikiečių kalėdinių giesmių per instituto ruošiamas tarnautojam prieškalėdines šventes ir kt.

Buvo pašarvotas Gaita Funeral Home, Little Falls, kur jį gausiai lankė buvę bendradarbiai, draugai ir pažįstami, nes su visais mokėjo sugyventi. Čia vyko ir paskutinis atsisveikinimas su a.a. Klemensu. Rožančiaus maldom vadovavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos administratorius kun. Antanas Bertašius, kuris kitą dieną taip pat už velionį aukojo mišias, pasakė pamokslą ir palydėjo į Holy Sepulchre kapines, Totowa, N.J. Atsisveikinimo kalbas pasakė Lietuvių Bendruomenės Patersono apylinkės vardu jos pirmininkė Angelė Stankaitienė ir parapijos vardu — inž. Juozas Rygelis.

A. a. Klemensas Praleika

Velionio pasiges ne tik jo artimieji, bet ir LB apylinkė, ir Lietuvos vyčių 61 kuopa ir visa parapija, nes jis visiem buvo paslaugus ir padėdavo visom, šiom organizacijom jų renginiuose ar minėjimuose. Ypač pasiges jo mažėjanti parapija, kuriai jis visuomet padėdavo ir fiziniu darbu, taisydamas įvairius parapijos trobėsių gedimus ar juos gražindamas ir puošdamas prieš didžiąsias šventes.

Laidotuvių dalyviai buvo velionio artimųjų pakviesti laidotuvių pietų į Russian House restoraną, Little Falls, kur vėl buvo velionis prisimintas ir už jo vėlę pasimelsta.

K. J.

MIRĖ KUN. BOLESLOVAS PACEVIČIUS

Balandžio 3, Toronte, mirė kun. Boleslovas Pacevičius, gyvenęs pranciškonų vienuolyne, patarnavęs Prisikėlimo parapijai. Palaidotas balandžio 6, ketvirtadienį, iš Prisikėlimo parapijos.

Velionis buvo gimęs 1909 sausio 29 Ukmergėje. Mokėsi Kaune jėzuitų gimnazijoje ir Telšių kunigų seminarijoje. Kunigu įšventintas 1936 balandžio 5, Vikaravo Papilėje, nuo 1938 buvo Viekšnių vidurinės mokyklos kapelionu. 1944 pasitraukė į Vokietiją ir Münsterio universitete studijavo teologiją ir Münsterio konservatorijoje muziką, studijavo 4 metus. Greveno stovyklos kapelionas, vadovavo savo įsteigtam chorui Šešupei ir dramos sambūriui. 1949 išvyko į Angliją, 1951 atvyko į Kanadą, apsigyveno Toronte, kur vadovavo 2 metus kolonijos ir 6 metus bažnytiniam chorui. 1952 įsteigė jaunimo dramos sambūrį, vėliau pasivadinusį Sietynu. Parašė bent keletą religinio turinio dramų. Apie 1955 metus jis yra gastroliavęs New Yorke ir vaidinęs *Darbininko* vakare. Vaidinimas įvyko Šv. Stanislovo salėje Greenpointe.

Religinėm temom bendradarbiavo spaudoje, išleido religinio turinio knygą, taip pat mėgo tapyti. 1964 m. iš Toronto buvo persikėlęs į Londoną ir buvo naujai įsteigtos lietuvių Šiluvos Marijos parapijos klebonu. Ten vadovavo chorui, veikė su jaunimu.

Pasitraukęs iš visų pareigų, gyveno pranciškonų vienuolyne Toronte.

ST. PETERSBURG, FLA.

Minėjo Vasario 16-tos šventę, ruošiasi koncertui

Vasario 16-tos minėjimą, kaip ir anksčiau, rengė Floridos Amerikos lietuvių klubas vasario 4 dieną. Minėjimą esant pilnai salei dalyvių, atidarė klubo pirm. Antanas Gudonis. Įnešamos vėliavos, pagerbiami savanoriai-kūrėjai, uždegama žvakutė, tylos minute prisiminami žuvę dėl laisvės, sugiedami himnai, sukalbama invokacija.

Kalbą pasakė PLB pirm. dr. Vytautas Bieliauskas, nušviesdamas dabartinę padėtį Lietuvoje ir ragindamas visus vieningai dirbti, siekiant mūsų tėvų žemei laisvės.

Trumpą žodį tarė VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis.

Meninę programą atliko klubo choras, vedamas muz. Petro Armono. Stasys Vaškys padeklamavo eilėraštį.

Aukų surinkta 13,867 dol, kurie paskirstyti taip: ALTai 3,609 dol., L. B-nei 5,865 dol., VLIkui 4393 dol. Aukų rinkimas dar tęsiamas.

Po minėjimo L. B-nės pareigūnams buvo paruošta vakarienė, kurios metu dar praleidome porą valandų jaukioje nuotaikoje su PLB pirmininku dr. Vytautu Bieliausku ir VLIKo pirmininku dr. Kaziu Bobeliu. Džiugu, kad mūsų "veiksniai" pradeda kalbėti viena kalba.

Paltinų koncertas

LB Floridos apygarda balandžio 5 rengia Floridos Amerikos lietuvių klubo auditorijoje Amerikoje besilankančių solistų Arvydo ir Nelės Paltinų koncertą.

Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau. Organizacijos prašomos tuo laiku jokių kitų parengimų nerengti.

Apygardos suvažiavimas

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos metinis suvažiavimas šiais metais įvyks Sunny Hill kolonijoje, eventualiai balandžio 29 - 30 dienomis.

Tiksli data ir programa bus paskelbta vėliau. Tuo tarpu apylinkės išsirenka suvažiavimui atstovus ir ruošiasi kuo gausiau suvažiavime dalyvauti. PJ

LANKĖSI SKAUTININKŲ SUVAŽIAVIME

Balandžio 1 ir 2 dienomis Chicagoje vyko LSS skautininkių, židiniečių ir skautininkų suvažiavimas. Globojo Chicagos skautininkių draugovė. Suvažiavimui vadovavo v.s. fil. Lilė Milukienė, skautininkių skyriaus vedėja, drauge su s. Vanda Zeleniene, židinių skyriaus vedėja, ir su v.s. fil. Antanu Paužuoliu.

Iš New Yorko suvažiavime dalyvavo žinomos skautų vedėjos: Lilė Milukienė, Ramutė Česnavičienė, Irena Garunkštienė. Iš suvažiavimo grįžo sekmadienio vakare.

PRITYRUSIŲ SKAUTŲ SUVAŽIAVIMAS

Prityrusių skaučių-tų ir vyr. skaučių-skautų vyčių suvažiavimą šaukia skyrių vedėjai gegužės 27 - 29 d. stovyklavietėje prie Washingtono, Rockville, MD. Savaitgalio vadovė bus v.s. fil. Dalė Lukienė iš Washingtono, D.C.

BOSTONO ŽINIOS

Ratilio Bostone

Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio" balandžio 9 atvyksta į Bostoną ir 3 val. popiet koncertuos Fontbonne Academy salėje Miltone (930 Brook Rd., Miltoni). Po koncerto So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo III aukšto salėje įvyks susitikimas su ansamblio nariais.

Kiti koncertai bus Harvardo universitete (balandžio 11 d. 5 val. vak. Boylston Hall) ir Bostono kolegijoje.

Bostone ansamblį globoja Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė, Jaunimo Sąjunga ir "Sodauto" etnografinis ansamblis.

"Ratilio" ansambliui vadovauja Zita Kelmickaitė.

Baltų draugijos 30-tojo sezono antrasis koncertas įvyks š.m. balandžio 16 d., 3 v. popiet First and Second Street Church, 66 Marlboro St., Bostone. Šiame koncerte girdėsime Jeronimo Kačinsko kūrinį, kuri atliks New England Chamber orkestras, pianistė Ingrid Gutbergs ir estė sopranas Epp Karike Sonan. Kviečiame Bostono ir apylinkės lietuvius atsilankyti į šį sukaktuvinį koncertą.

RENGINIAI

Balandžio 9 Fontbone Academy, 930 Brook Rd., Miltone Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio "Ratilio" spektaklis, po kurio So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos patalpose susitikimas su ansambliu.

Balandžio 16 First and Second Church salėje Bostone Baltų d-jos koncertas.

Balandžio 23 Šv. Petro parapijos metinis banketas Lantana restorane, Randolphe.

Balandžio 30 Lietuvos krikšto sukakties memorialinės lentos Šv. Kryžiaus katedroje atidengimas ir pašventinimas.

Gegužės 7, sekmadienį, 3 val. popiet Laisvės Varpo kultūrinis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje. Programą atliks "Antro kaimo" teatras iš Chicagos.

Gegužės 20 Seksteto koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje.

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . . (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: balandžio 8, šeštadienį, Laisvės Žiburio pavasario koncertas. Programą atlieka Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio". Jų programa vyksta Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Po koncerto vakaronė Kultūros Židinyje. Balandžio 9, sekmadienį, dr. K. Valiūno knygos *Serving Lithuania* sutiktuvės. Apie knygą kalba Algirdas Budreckis iš Bostono.

Madų paroda, rengiama Balfo, bus balandžio 30 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Kviečiame mergaites —modelius registruotis pas Reginą Ridikienę vakarais, telef. 849- 0670. Laukiame namuose siūtų drabužių arba megztų. Lauksime ir mūsų mielų Balfo remėjų atsilankant.

KASOS metinis narių susirinkimas įvyks balandžio 16, 2 val. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Narių registracija prasidės 1:30 val. p.p. Prašoma nesivėluoti.

Metiniam KASOS susirinkime balandžio 16, sekmadienį, Kultūros Židinyje dalyvaus visi direktoriai iš New Yorko, Chicagos direktoriai kons. Vaclovas Kleiza ir dr. Tomas Remeikis, ir Detroito direktorius Stasys Klimas. Visi KASOS nariai kviečiami atsilankyti.

Audronė Misiūnienė balandžio 10, pirmadienį, 7:30 vakare Aušros Vartų parapijos salėje kalbės apie Vasario 16-tos minėjimą Lietuvoje ir parodys vaizdajuostes. Bus parodytos iškilmės Kaune, Vilniuje su labai įdomiomis kalboms. Rengia LB Manhattano apylinkės valdyba.

Balandžio 7, 8 ir 9 vyks specialus KASOS suorganizuotas naujų mašinų išpardavimas. **Pagal susitarimą su keliolika New Yorko ir apylinkių automobilių parduotuvių, bus gaunamos didelės nuolaidos už įvairių rūšių amerikietiškos ir užsienio gamybos mašinas. KASOJE bus duodamas greitos paskolos be jokių įmokėjimo sąlygų. Nepraleiskite progos už žemą kainą ir lengvomis sąlygomis įsigyti naują mašiną ateinančiam vasaros sezonui. Dėl informacijų apie paskolas ir specialias nuolaidas užeikite į KASĄ arba skambinkite ir kreipkitės į Vidą Jankauskienę arba į Josefina Senken tel. 718 441 - 6401. Išpardavimo dienomis balandžio 7 ir 8 (penktadienį ir šeštadienį) KASOS įstaiga turės ilgesnes darbo valandas.**

Marija Karečkienė, gyvenanti Woodhavene, balandžio 2, sekmadienio vakare, buvo ištikta širdies priepuolio ir buvo išvežta į Jamaica ligoninę. Pamažu jos sveikata taisosi.

Ratilio ansambliui priėmimai buvo surengti balandžio 3 pas Ireną ir Simą Velonskius, Forest Hills, N.Y., balandžio 5, trečiadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Mindaugas Blaudžiūnas, baigęs filmavimo mokslus Lietuvoje, yra atvykęs į Ameriką ir studijas gilins N.Y. universitete. Jis filmuodamas palydės Ratilio ansamblį per visus jo koncertus ir padarys vaizdajuostę iš jų gastrolių.

Tautos Fondo narių metinis susirinkimas įvyks gegužės 6, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Tautos Fondo raštinė įsikūrė KASOS, Lietuvių kredito unijos namuose 86-21 114 St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Įstaigai vadovauja Vida Penikienė.

KASOJE nuo balandžio pirmos pakeliami reguliarių taupymo knygučių dividendų nuošimčiai iki 7%. Joks kitas bankas nemoka tokį aukštą procentą už paprastas taupymo sąskaitas. **KASOJE taip pat pakelti nuošimčiai už IRA ir kitus taupymo certifikatus. Pasiteiraukite apie naujas trumpo termino taupymo sąskaitas ir pasinaudokite proga perkelti santaupas iš kitų bankų į savo lietuvišką KASĄ.**

Ona Savokaitis, iš North Brunswick, N.J., su prenumeratos atnaujinimu pridėjo 45 dol. auką. Labai ačiū.

Marija ir Juozas Palioniai iš Green Brook, N.J., atnaujino prenumeratą, pridėdami 50 dol. auką spaudai paremti. Ačiū už dosnumą.

Emilija Sandanavičienė iš Brooklyn, N.Y., daug metų remia spaudą. Šiemet apmokėjo už 5 prenumeratas, pridėdama dosnią auką kalendoriaus išleidimui. Dėkinga administracija.

Stella Dirsa iš Brighton, MA nuolat remia spaudą. Ačiū už dvigubą 40 dol. prenumeratos mokestį.

Lietuvos vyčių 110 kuopos, Maspeth, N.Y., mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 23, sekmadienį.

Richmond Hill išnuomojamas butas su baldais vienam asmeniui tol kol namas bus parduotas. Skambinti iki 3:30 v. 718 240 - 5361.

Pranešant adreso pasikeitimą neužmirškit pridėti ir senąjį adresą.

Balandžio 16, sekmadienį, 2 val. popiet
Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd., Brooklyn,N.Y.
įvyks metinis KASOS Kredito Unijos narių

SUSIRINKIMAS

Programoje:

Pranešimai

Rinkimai į Tarybą,

Diskusijos, pokalbiai, vaišės.

VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUS KUBILIUS KALBA APIE STUDENTŲ ANSAMBLĮ RATILIO

(atkelta iš 3 psl.)

— Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, mums atrodo yra Lietuvos balsas dabar. Ar Jūs taip pat manote ir, jei taip, kaip mes, laisvojo pasaulio lietuviai, galėtume jam padėti efektingiau?

— Manau, kad Sąjūdis yra mūsų tautos sąžinės balsas. Ir mes visi į jį dedam dideles viltis. O kaip padėt? Nu, pirmiausia, kad apie mus būsų teisingai informuojama pasaulio visuomenė. Mes patys stengiamės, kad ir Sąjungoj būtų teisingai informuojama apie tai, kas vyksta Lietuvoj. Deja, tas nelengvai visada sekasi, kai kas nelabai nori teisybę girdėti. Nu, ir antra vertus, man rodos, tam tikra išeivijos parama Sąjūdžiui, moralinė, kartais ir materialinė galėtų labai praversti. Kiek žinau, dabar tokia parama jau yra, ir už ją mes esame dėkingi.

Rektorius taip pat buvo užklaustas dėl galimybių bei dabar daromų pastangų atkurti buvusį Kauno Vytauto Didžiojo universitetą. Jis pasisakė, kad šis reikalas šiuo metu studijuojamas. Jo nuomone, reikalas labai komplikuotas, ir jis abejoja, ar būtų prasminga šiuo metu universitetą Kaune atkurti. Specialistų Lietuvoj jau dabar perdaug.

Atkurtam universitetui reiktų surasti ar paruošti tinkamų dėstytojų kadrą, kas užtruktų gan ilgai. Šiuo metu Kaune yra Politechnikos, Medicinos ir Kūno Kultūros institutai, Veterinarijos ir Žemės Ūkio akademijos, Vilniaus Dailės Instituto, taip pat ir Vilniaus Konservatorijos skyriai. Tų institucijų apjungimas būtų nelogiškas ir neišspręstų universiteto klausimo.

Rektorius turi taip pat stiprią savo nuomonę dėl universitetų pavadinimo visokių asmenų vardais, neturinčiais nieko bendro su pačiu universitetu. Vakarų pasauly dažniausiai yra pavadinami vietovių arba tų universitetų įkūrėjų vardais. Todėl, prikergtas V. Kapsuko vardas Vilniaus universitetui, taip pat anksčiau naudotas Vytauto Didžiojo vardas buv. Kauno universitetui, yra netinkami. Nei vienas iš jų neturėjo jokio ryšio su tais universitetais — užtektų tuos universitetus vadinti vietovių vardais.

Su rektorium buvo paliesta visa eilė kitų klausimų, kurių visų čia neįmanoma išvardinti ir objektyviai aprašyti dėl įvairiausių priežasčių.

Išvykdamas namo, prof. dr. Kubilius prašė mane, kad perduočiau jo nuoširdžiausius linkėjimus ir prašymus išeivijos lietuviams, kad ryšis su tauta būtų palaikomas kuo stipriausiai, ypač dabar, kai Lietuva yra atgimimo stadijoj.

Lietuvoje rektorius Jonas Kubilius yra labai populiarus. Tai parodė rinkimai į Sovietų Sąjungos aukščiausiąją tarybą, į kurią jis kandidatavo ir laimėjo nugalėdamas dabartinį Lietuvos prezidentą, Aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininką Vytautą Astrauską.

Kęstutis K. Miklas

Romas Kezys, folklorinio ansamblio "Ratilio" koordinatorius, kalbasi su ansamblio vadove Zita Kelmickaite balandžio 1 Kennedy aerodrome, kai ansamblio dalis iš Vilniaus atskrido į Ameriką. Nuotr. Rimo Kezio

VALIO "RATILIO"!

Ilgai lauktas Vilniaus Universiteto "Ratilio" ansamblis jau Amerikos žemėje. Buvo bangų ir Maskvoj, ir Washingtone, tačiau jos buvo nugalėtos, ir šį šeštadienį, bal. 8 d. tūkstantinė newjorkiečių minia pasveikinsime ansamblį Richmod Hill mokyklos salėje. Gi per visą JAV ir Kanadą 'Ratilio" koncertus matys apie 10,000 žmonių. Ansamblio atvykimu džiaugiasi Lietuva, džiaugiasi ir JAV lietuviai. Toks ryšys tarp užsienio ir Lietuvos lietuvių ugdo laisvojo pasaulio lietuvių tautinį pasididžiavimą, stiprina lietuvišką dvasią mūsų jaunojoje kartoje, gi Lietuvos lietuviai per tokius vizitus pamato, kad ir Amerikoje yra lietuvių tauta — ta pati tauta, tik vandenynu perskirta ir jiems tad suteikia stiprybės Lietuvos laisvės besiekiant.

Aš todėl kviečiu šios apylinkės visuomenę gausiai suplaukti šį šeštadienį į Richmond Hill mokyklos salę, tuo pademonstruoti, kad esame tos pačios tautos vaikai, o taip pat pasidžiaugti koncertu, kokio šiame žemyne dar nesame matę.

Kaip ir visuomet, koncertą pradėsime punktualiai 6 val. Bilietų dar yra likę apie 200, tad nesuspėję anksčiau įsigyti, galės jų gauti prie įėjimo. (Įėjimas į salę yra iš 113 gatvės). Po koncrto visi traukiame į Kultūros Židinį pauliavot.

Romas Kezys,
"Laisvės Žiburio" radijo
vedėjas

REIKALINGA VISŲ PARAMA

Šiais metais nenumatomas Kultūros Židiniui išlaikyti piknikas. Vietoje jo gegužės 6 dieną 7 val. vak. rengiamas labai aukšto lygio koncertas, kurio programą nemokamai sutiko atlikti pianistas William Smiddy. Tai bus vienas iš pačių meniškiausių rengi-nių, kurie kada nors buvę Kultūros Židinyje. Pianistas vienas ir su orkestrais pradėjo koncertuoti nuo 7 metų amžiaus. Garsiausiose pasaulio auditorijose jis yra atlikęs 2000 koncertų ir susilaukęs įvertinimų kaip vienas iš žymiausių pasaulinio lygio pianistų. Pianiną naudos tą patį, kuriuo skambino jo mokytojas Vladimiras Horowitz. Jis čia iš Manhattano bus atvežtas į Kultūros Židinio salę. Tikimasi, kad New Yorko ir artimų apylinkių lietuviai įvertins pianisto bei rengėjų pastangas ir gausiai atsilankys į šį koncertą. Pajamos gi labai reikalingos, nes ką tik yra įdėtos didžiosios salės nuostabiai gražios ir tvirtos grindys, kurios kainuoja 22,000 dol. Iš tikrųjų palaikydami šį koncertą, palaikome patys save, nes visas lietuvių kultūrinis judėjimas vyksta šiame centre. Neturint Kultūros Židinio, nežinia, koks būtų New Yorko lietuvių veikimas. Židinys yra reikalingas, ir taip pat reikalinga visų lietuvių parama, norint jį turėti.

L. A.

Liudas Normantas iš Hiram, Maine, atnaujino prenumeratą ir labai dosniai parėmė *Darbininką*. Labai dėkingi *Darbininko* leidėjai už 100 dol. auką.

G. Meiliūnienė iš New Yorko miesto daugelį metų remia spaudą. Šiemet su prenumeratos atnaujinimu atsiuntė 55 dol. auką. Nuoširdi padėka.

B. Andrašiūnas iš Orland Pk., Il, treti metai dosniai remia *Darbininką*. Atsiųsdamas prenumeratą pridėjo 70 dol. auką. Labai ačiū už paramą.

J. Kačinskas iš So. Boston, Mass., atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Padėka už dosnumą.

A. Landsbergis iš Upper Marlboro, MD, parėmė *Darbininką* su 40 dol. auka, kartu atnaujindamas prenumeratą. Labai ačiū.

Vida ir Algirdas Jankauskai iš Woodhaven, nuolatiniai *Darbininko* rėmėjai, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 45 dol. auką. Dėkojame.

Birutė ir Antanas Pociai iš Elizabeth, N.J., eilė metų remia spaudą. Šiemet su prenumeratos atnaujinimu atsiuntė 75 dol. auką. Padėka už dosnią paramą.

Juozas Molis iš Worcester, MA, atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Padėka už paramą.

Bronius Sakalas iš Crozet, VA, visada remia *Darbininką*. Atnaujindamas prenumeratą pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

J. Liubinskas iš Elizabeth, N.J., uolus *Darbininko* skaitytojas ir rėmėjas, atnaujino prenumeratą su dvigubu 40 dol. mokesčiu. Labai ačiū ilgamečiui rėmėjui.

Vaistai ir medicinos priemonės į Lietuvą. Siunčiame ir video, stereo, magnetofonus, siuvamas mašinas ir panašiai. Prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai. Siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Darbo valandos: 12 - 6 v.v. kasdien, šeštad. 10 - 4 v. popiet, arba susitarus, pirmad. uždaryta. Tel. 312 - 436 - 7772, namų 312 430 - 4145.

Važiuojantieji šią vasarą į Lietuvą galės patys pasirinkti dienų skaičių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Palangoje, t.y. visas 15 dienų vienoje vietoje ar po kelias dienas skirtingose vietose. Grupė išvažiuoja liepos 29 dieną, lydi Romas Pukštys, kreiptis American Travel Service Bureau. Tel. 312 238 - 9787.

Parduodu gražų modernų kondominiumą, 5 kambarių su dviem voniom, vienas blokas nuo vandenyno, St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 813 360 - 3261.

EARN MONEY Reading books! $30,000/yr income potential. Details, (1) 805 - 687 - 6000, Ext. Y-4505.

GOVERNMENT SEIZED Vehicles from $100. Fords. Mercedes. Corvettes. Chevys. Surplus. Buyers Guide (1) 805 - 687 - 6000 ext. S - 4505.

Vera McGinty iš Edison, N.J., daugelį metų remia spaudą, su prenumeratos atnaujinimu atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū už paramą.

M. Petrauskienė iš Mashpee, Mass., atnaujino prenumeratą, pridėdama 50 dol. auką. Ačiū už linkėjimus ir paramą. Gera naujiena, kad ilgametė *Darbininko* skaitytoja pasveiko. Administracija.

Žuvavimas — Charter — balandžio 26, trečiadienį, iš Mattituck, L. I. 7 val. ryto išplaukia ma žuvauti. 50 pėdų laivas, Cap. Bob. Long Island plekšnės. Dėl daugiau informaacijų greitai skambinkite Vytautui Alksniui. Tel. N. 516 671 - 2393, d. 718 441 - 2811.

1989 metų balandžio mėn. 9 d., sekmadienį, 2:30 val. p.p.
Lietuvių Kultūros Židinyje, įvyks

DR. J. K. VALIŪNO PARAŠYTOS KNYGOS

Serving Lithuania

SUTIKTUVĖS

Knygą pristatys DR. ALGIRDAS BUDRECKIS (iš Bostono)

Sveikinimai

Po programos kavutė ir pabendravimas

Įėjimas nemokamas

VISUS MALONIAI KVIEČIA AUTORIUS IR
LIETUVOS VETERANŲ SĄJUNGOS R A M O V Ė NEW YORKO SKYRIUS

Taip pat maloniai kviečiame į iškilmingas pamaldas Apreiškimo bažnyčioje tą pačią dieną 11 val.